

© Susan Tomory, 1994

**Magyar — English
Word Origins**

by
Susan Tomory

**Magyar — Angol
Szóeredet**

írta
Tomory Zsuzsa

© COPYRIGHT 1994 SUSAN V. TOMORY
Silver Lake, WI 53170, U.S.A.

CONTENTS — *TARTALOM*

INTRODUCTION	v
<i>BEVEZETÉS</i>	ix
ENGLISH WORDS OF UNKNOWN OR OBSCURE ORIGIN	
<i>ISMERETLEN, VAGY KÉTES EREDETŰ ANGOL SZAVAK</i>	1
RECIPROCITY OF WORDS, ENGLISH – ENGLISH	
<i>ANGOL TÜKÖRSZAVAK</i>	6
RECIPROCITY OF WORDS, MAGYAR – ENGLISH	
<i>MAGYAR – ANGOL TÜKÖRSZAVAK</i>	7
RECIPROCITY OF WORDS, MAGYAR – MAGYAR	
<i>MAGYAR TÜKÖRSZAVAK</i>	10
VOCABULARY OF RELATED WORDS, MAGYAR – ENGLISH	
<i>MAGYAR – ANGOL SZÓEGYEZÉSEK</i>	11
BIBLIOGRAPHY	90

A MAGYAR NYELV

by
Sir John Bowring

„A magyar nyelv eredete nagyon messzire megy vissza. Rendkívül különleges módon fejlődött és felépítése visszanyúlik arra az időre, mikor még a jelenleg Európában beszélt nyelvek nem léteztek. Egy olyan nyelv, mely szilárdan és határozottan fejlesztette magát, matematikai logikával, harmonikus összeilleszkedéssel, ruganyos és erős hangzatokkal.

Az angol ember büszke lehet anyanyelvére, mely az emberiség történetére és múltjára utal. Az eredetén meglátszanak a különböző nemzetektől származó rétegek, melyek összességéből kialakult. Ezzel szemben a magyar nyelv egy tömör kódarab, melyen a viharok a legcsekélyebb karcot sem hagyták. Nem olyan, mint egy naptár, mely a korral változik.

Nincs szüksége senkire, nem kölcsönöz, s nem von vissza, nem ad és nem vesz el senkitől. Ez a nyelv a legrégebbi, a legdicsőségesebb emlékműve egy nemzeti egyeduralomnak és szellemi függetlenségnek. Amit a tudósok nem tudnak megoldani, elhanyagolják, mind a nyelv kutatásban, mind a régészetben. Az egyiptomi templomok mennyezete — mely egyetlen szikladarabból készült — megmagyarázhatatlan. Senki sem tudja, honnan származik, melyik helységről hozták ezt a furcsa, bámulatos tömeget. Hogyan szállították és emelték fel a templom tetejére. A magyar nyelv eredete ennél sokkal csodálatosabb tünet. Aki megoldja, isteni titkot fog kutatni és a titok első tézise ez: kezdetben vala az íge és az íge Istennél volt és az íge testté vált.”

***

Introduction

There has, to date, existed a considerable lag in the understanding of non-Indo-European languages and their relationship to the Indo-European languages. This gap is deep, affecting our understanding of the development of and basic connections between all languages. This work is intended to try to open a door toward a fuller understanding by examining a tantalizing subset of the many words in English and Magyar that are conspicuously interrelated. As the presently spoken English contains a considerable number of words with Latin, Germanic and Celtic roots, these too will be included in this research.

Western scholars have done an admirable job of identifying and assembling the linguistic data relating to not only the Indo-European but also to ancient languages, irrespective of language category. I only regret that the linguistic canon comprising the synthesis of their work does not incorporate the contributions of linguists whose primary languages are agglutinative, thereby bringing the much needed special tools of their respective areas. A fuller understanding of structure, meaning, and phonetic peculiarities would have resulted in a fuller understanding of how, where and when languages in general, and in particular the Eurasian languages, came into existence.

J. M. Crawford, English translator of the Kalevala, remarked in his foreword that a great many obscure mythological aspects of the Indo-European cultures are readily explained through the information found in the Kalevala. Since the steadfast rules of linguistics are mostly representative of the Indo-European languages, they are limited and cannot account for the full scope of human communication.

Linguists — in the formative years of their science — scorned the biblical notion of a universal original language. This view is presently being revised. The human psyche seems to know of this language, maybe through genetic memory, and needs to recover it. If it were not for this yearning, artificial languages, such as Esperanto, would never have come into existence. Yet many traces of the universal first language, its vocabulary, structure and philosophy, are within our grasp, waiting to be found and pieced together.

Groundbreaking work was completed at the beginning of this century by the Hungarian linguist, ethnographer and artist Adorján Magyar. He discovered that the basic components of a language, sound and structure, are never accidental and adhere to a very logical pattern. He subsequently discovered the sixteen basic components of an early language. The basic vocabulary of each of its dialects utilized only the combination of two particular consonants, giving rise to root words which expressed the ideas of God, creation, life, environment and objects upon which the livelihood of its speakers depended. The order of the consonants expressed the masculine (or spiritual) versus the feminine (or physical) nature of a concept; transposing the consonants resulted in a related word of the opposite nature. The order connoting a given sense was constant across the words of a dialect, and paralleled in all of the other dialects within the contexts of their particular consonantal systems. This word mirroring also reflected a world view on the part of the speakers that conceived of energy and matter as interchangeable, a world view which was also expressed in all their visual representations. Although each of these groups had its own consonantal system, all of them had the same language

structure, sound system, and formed — in toto — one language, which was mankind's original language and which is today best preserved in the Magyar language and culture.

As population increased, the territories of the basic groups began to overlap. Later, conscious efforts were made to expand into new regions. On such occasions — as can be reconstructed from linguistic and cultural data — one group always joined another to settle the new territory. These settlers applied their basic vocabulary to everything new that they found in these new lands. Slowly the philosophy and logic of the language became dim, then forgotten. New concepts were assimilated and new strains of languages developed. However, within every language, the basic components can still be found with the help of the knowledge of the original philosophy and logic at its heart. Since the first language was universal, it is no wonder that these basic language components are present in all known languages, irrespective of how we presently categorize them.

In some instances in the present work, I have referred to some of the original dialects by name for later reference. At this time I wish to stress that these names, given by Adorján Magyar, refer to the ancient dialects, rather than to their modern descendants by the same names. Nonetheless, the representatives of the original language groups have remained in the place of their origin, nurturing and transmitting their cultural knowledge to later generations. The original names of the basic language groups have become the names of the ethnic groups of the Magyar culture, who have inhabited the Carpathian basin ever since. This is the cradle of the Magyar and, consequently, of the European culture. The further we go back in time, the closer we find ourselves to this land and its people.

Looking at the presently accepted history and language development of Europe, there is a peculiar absence of reference to this territory and her people. Consequently the thread of continuity of European cultures dangles somewhere in the nebulous lands of a „hitherto unknown” culture. However, focusing on the — so far disregarded — Magyar language can give many obvious answers and solve many of these problems, just as much as Crawford's Kalevala solved some of the problems concerning the mythology of Western cultures. The Magyar language can solve the problems of the Kalevala and beyond this it can provide the tools to reestablish mankind's original language and culture.

This present work attempts to collect some of the correspondences of vocabulary between the Magyar and English language., by following the contents of a college dictionary. Since the dictionary, in addition to listing the English words, also gives references and related words in other languages, I left these in my list if they had obvious correspondences with Magyar.

Special attention has to be given to the so called „proto Greek” words as they bear a very close relationship with the Magyar. Concerning similarities of the classical Greek and Magyar grammar, I will refer to Dr. József Aczél's work.

A vast collection of words — not included in the above at this time — will be subject of a later work. These are the hundreds of word-families, as they branch into the European languages.

The study of Magyar ethnic vocabulary is inevitably important and shall be part of later research.

Some peculiarities of the Magyar language were recognized in the English language until now. Explanation of these will also be part of a later study. For the sake of understanding, I do have to mention here the rule of reciprocity, which exists in both English and Magyar. Up to the present, 88 reciprocities have been found between Magyar and English words. Six reciprocities have also been found between English words and, out of the six, three words express juxtaposition of the masculine and feminine concept. These word lists are included before the vocabulary section of this book. Since we are dealing with living languages, these lists are — by necessity — constantly growing.

Presently, 41 English words “of unknown origin” have been identified as having common origins with the Magyar words. Out of the 41, five were of questioned origin and marked with „?”.

Please pay special attention to those words where origins are to all intents and purposes identified but, in view of Magyar — English affiliations, more reasonable explanations are at hand. For example, the word „sad” is presently linked to the Greek “haden”, meaning enough. The Magyar „gyász” (mourning) seems a more appropriate equation. The same seems to apply to the word „gun” which is now equated with the shortened name of Gunilda, when the Magyar word „kan, or kún” — male symbol and function is on hand. The reader of this book will find many more similar equations, which — no doubt — cry out for some other explanation, and will bring a smile or two to the reader due to the absurdity of the present explanations.

Very briefly, I do have to talk about the philosophical background of concepts and words as important part of the original language.

Matters of God are expressed with one consonant. God, as manifested in creation, represents a closed, material circle and is expressed within two consonants.

Energy, as light and life, is symbolized by a straight line, as its path entering materiality is straight. It is connected with radiation or giving. Since it has already formed a relationship with matter, it is also expressed within two consonants.

Materiality is represented by a closed circle, a vessel for receiving. Its symbol is a circle, a vessel.

Energy and matter — both in nature and in the original language — are interchangeable. Linguistically, you may express this concept with the reciprocity of words. To illustrate the above, let’s take the following example:

the „BAT”, a straight stick is a symbol of energy, and a masculine concept

the „TUB”, its reciprocal form is a vessel, symbol of femininity.

I am also talking about reciprocal words between Magyar and English. These reciprocities are frequently a later language development with different causes. I am separating the two reciprocities, by emphasizing always that, when we are dealing with reciprocities, we are dealing with the basic masculine–feminine concepts.

Sadly Magyar history and language were directed to benefit outside political interests for hundreds of years, depending on the power games of the day, and this is still the case. The history of the Magyar language, as found in today’s dictionaries, sanctioned by the Magyar Tudományos Akadémia (Magyar Academy of Sciences), is a true image of warring political influences but not of science, or the truth. Not only a detached and truly scientific approach is lacking in most officially sanctioned papers, but concentrated efforts are made today to undermine and destroy the Magyar language and culture. As a

consequence, not only the Magyar people, but the entire world community suffers, lacking information that could broaden the horizon of understanding our beginnings.

I do hope this work — and my future efforts — will be instrumental in bringing about a greater realization of mankind's common roots, by bringing the Magyar language and culture to the attention of researchers.

In closing, I would like to mention the organization of the dictionary part of this study. The first column contains the non-Magyar word, the third column the Magyar word which is to be compared to the first column. The second column is the direct translation of the non-Magyar word (English, Greek, etc.), the fourth column is the English translation of the Magyar word in the third column.

Bevezetés

Jelen írás célja a világ különböző nyelvei közötti összefüggések felderítése terén új utakat találni. Ezen útkeresésbe nemcsak a nyelvészetnek, de a böcsészet, néprajz, s a tudományok valamennyi ágának bele kell kapcsolódnia, ha eredményt akarunk elérni.

E munka során, a cél elérése érdekében nem engedhetjük meg magunknak azt, hogy akár egy nyelvet is kihagyjunk vizsgálódásainkból.

Az indoeurópai nyelvek képviselői valóban csodálatos munkát végeztek akkor, amikor a nyelvészet alapjait kezdték lerakni. Nemcsak saját multjukkal foglalkoztak, de a nyelvileg tőlük igen messze álló ősi műveltségek nyelveit is felkutatták és erejükhöz mérten meg is kísérelték azok fordítását, feldolgozását. Így indoeurópai nyelvészek és érdeklődő, de nem „szakmabeli” emberek munkája tárta fel a sumir, hittes és egyiptomi műveltségeket, hogy csak néhányat említsek. Igen sajnálatos módon ezen kutatásokban a ragozó nyelvek képviselői nem vettek részt, annak ellenére, hogy sajátos nyelvi tudásuk nagyban elősegíthette volna ezen munkálatokat. A nyelvszerkezet, értelem, kiejtés terén hihetetlen segítséget jelentett volna részvételük, s ezen túlmenően sokkal világosabbá válhatott volna ezen ősi nyelvek és műveltségek megértése, s bővebb fény derült volna az eurázsiai nyelvek kialakulásának idejére is.

J.M. Crawford, a Kalevala angol fordítója előszavában megjegyezte, hogy e művet megismerve számos olyan indoeurópai mythologiai rész, mely eddig magyarázatra várt, könnyen érthetővé vált a Kalevalán át. A mai nyelvészet — tekintettel arra, hogy első művelői az indogermán család tagjaiból kerültek ki — csupán az ehhez tartozó nyelvi szabályokat tudta kidolgozni, s ezek — mint az egésznek csupán kicsiny részei — soha nem fogják tudni magukba ölelni az emberi beszéd minden árnyalatát.

A még kezdeti fokán működő nyelvészet mereven elutasította a bibliai egy világnyelv létezésének még a gondolatát is. A jelenkor érettebb gondolkodása ismét felvetette ennek lehetőségét. Az emberi tudat — úgy látszik — tudja, s igényeli ezen egy nyelv újra való felfedezését. Ha ezen igény nem állana fenn, a minden tudományos alapot nélkülöző esperanto soha sem látott volna napvilágot. Pedig az emberiség ősnyelvének számos nyoma lelhető fel még ma is: nyelvkészlete, szerkezete, szó és hangtani feldolgozásának következetessége, hitbeli háttere, s mindez alkalmazásra vár.

Az útmutatás kemény munkáját pedig már meg is kezdte közel száz évvel ezelőtt a kilenc nyelvet beszélő nyelvész, néprajzos, művész Magyar Adorján. Felfedezésének egyik fontos része annak felismerése, hogy az emberiség ősnyelvében a hangok és nyelvszerkezet felépítése soha nem volt véletlen játéka, hanem pontos — s az eddigi nyelvészet előtt máig ismeretlen — szabályok szerint történt. Ezen szigorú törvényeket nyomon követve ismerte fel a magyar nyelv alapjait képező tizehat nyelvi őstörzset. Ezek mindegyike saját hite, környezete, alkata szerint alakította nyelvét, mely mindig két mássalhangzó zárt körében találta meg a maga kifejezési módját. Ezen mássalhangzós csoport fejezte ki Isten-fogalmát, a teremtés, az élet, a környezet és életük fenntartásához szükséges anyagiak egymással való összefüggését. A mássalhangzók szavakban elfoglalt helyzete az erőny — anyag, hímségi és nőiségi fogalmakat fejezték ki. Ezen nyelvi tükörkép-rendszer az anyag-erőny egymásba alakításával kapcsolatos tudásunknak is bizonyítéka. A nyelv ezen szerkezeti felépítése valamennyi őstörzs nyelvének része volt.

Ezen túlmenően pedig ezen tükörképes kifejezésmód életük minden más részét is áthatotta, s költészetük, népdalaik, népművészetük szerves egészébe is beleépült. Annak ellenére, hogy minden őstörzs egy maga választotta mássalhangzós rendszert használt, maga a nyelv egy alapú, szerkezetű és nyelvű volt. Ezen őstörzsek nyelvének összessége alkotta a magyar nyelvet. Jelen magyar nyelvünk ezen ősnyelvnek már csak kopott, s — sajnos ma már mesterségesen is koptatott — mása, de még így is a fenti ősnyelv legtökéletesebben fennmaradt képviselője.

Amikor a kárpátmedencei őstársadalom túlnépesedett, s mind inkább vándorlásra kényszerült, mindig két, vagy több őstörzs képviselői indultak útnak, új hazát keresni. Új környezetben, megváltozott körülmények között az eredeti szavak — belső értelmüktől fosztottan — új tárgyakra, gondolatokra lettek alkalmazva, s lassan az ősnyelv sziklaszilárd épülete megrepedezett. Ezen repedésekből új nyelvek csírái keltek ki, s lombosodtak a ma ismert nyelvekké. Szószedetemben zárójelben néha alkalmazom a Magyar Adorján által felfedezett nyelvi őstörzsek nevét; bővebb felvilágosítást Magyar Adorján „Ősműveltség” című, alapvető műve ad. Itt viszont hangsúlyozom, hogy ezen nevek soha nem népet, nemzetet, hanem mindig csak nyelvi őstörzset jelentenek. Azon őstörzs nevek, melyek a történelem viharait átélve, mint Kárpátmedencénken túli népnév jelennek meg, az eredeti őstörzs halványan visszavetülő sugarai csupán. Az ősmagyar társadalomnak viszont gondja volt arra, hogy valamennyi őstörzsének maradjanak képviselői a kárpátmedencei őshaza földrajzi területén belül, ahol nyelvük és műveltségük nemcsak megőrződhetett, de tovább is fejlődhetett. Minél mélyebben hatolunk vissza az időben ősi népek nyomait követve, annál közelebb kerülünk őshazánkhoz, a kárpátmedencei Magyarországhoz. S ezzel együtt az emberiség ősnyelvéhez is.

A ma hivatalosan elfogadott történelemből, nyelvészetből szembetűnő módon hiányzik a Kárpátmedence és népe. Ennek következtében az európai népek történelmi folyamatosságának szálai szánszalmasan lengedeznek egy „eddig ismeretlen” műveltséget keresve, hogy azt fellelve végre önmagukra találhassanak. E remény útjai mindeddig zsákutcákba vezettek. Éppen így, népünk őshazájához vezető utat is sűrű homály fedi hivatalos történészek véleménye szerint. Ha viszont az eddig teljesen figyelmen kívül hagyott magyar nyelv és műveltség érdeklődésük előterébe kerülne, fenti hiány megszűnne és legalább annyi választ kaphatnának nyelvük, műveltségük kialakulásával kapcsolatos kérdéseikre, mint Crawford a Kalevalából a nyugati mythológiákra. A magyar ősműveltség meg tudja oldani a Kalevala megválaszolatlan kérdéseit is, s azon túlmenően fel tudja segíteni építeni az emberiség ősnyelvét. Mert a kulcs a magyar ősműveltség tulajdona.

Jelen munkámban megkíséreltem a magyar és az angol nyelv szótári összefüggéseit felkutatni. Munkám során a szakirodalommal kapcsolatos részben hozott szótárt követtem alapul. Tekintettel arra, hogy ez nemcsak az angol nyelv nyelvtörténeti részeit tárgyalja, hanem műveltségükkel kapcsolatos külföldi adatokat is, ezeket is belevontam vizsgálódásomba akkor, amikor ezek magyar vonatkozása ezt megkövetelte.

Szóbokrok százai várnak még feldolgozásra, melyek az európai nyelveknek az ősnyelvből való szétágazását szemléltetik és bizonyítják. Ezek tárgyalása következő munkám tárgya.

A magyar népszótár feldolgozása is elengedhetetlenül fontos, s a jövő feladata.

A magyar nyelv számos tulajdonsága — amit eddig angol nyelvészek nem ismertek fel — most csak részben kapott helyet, s rendszeres feldolgozása is a jövő feladatai közé tartozik. Ezek közül most csak a szavak tükörképes vonatkozásait tárgyalom, mely tulajdonság mind az angol, mind a magyar nyelvben megvan. Eddig 88 ilyen szómegfordítást találtam az angol és a magyar szavak viszonylatában. Az angol/angol szószerkesztésben hat, a magyar/magyar szószerkesztésben tizennégy szómegfordítást hozok fel példának. A hat angol szó–tükörkép közül három vonatkozik az ősnyelv anyag–erőny fogalmával kapcsolatos szómegfordításra, s ezekre külön hívom fel a figyelmet.

A fentiekre való tekintettel az összegyűjthető szavak száma napról napra nő, szószerkesztésem bővített kiadása néhány éven belül ismét szükségessé válik.

A felsorolt negyvenegy ismeretlen eredetű angol szó magyar eredete kétségtelen. A negyvenegy szó közül ötnek az eredete csak a „kétséges” szavak csoportjába tartozik, s ezeket kérdőjellel (?) jelöltem.

Kérem az olvasót, szenteljen külön figyelmet azokra a szavakra, melyek eredete már meg van állapítva, de a magyar — angol szóhasonlítást figyelembe véve közelebbi és értelmesebb magyarzata is lehetséges. Egy ilyen példa az angol „gun” (puska, löszerszám) szó, ami a Gunilda név rövidített alakjaként van jelenleg elkönyvelve. Sokkal értelmesebb a magyar „kan” szóval kapcsolatba hozni — bármilyen harcias lélek is volt e mesebeli Gunilda. A szótári részben számos ilyen nyelvhasználatot találhat az érdeklődő. Azon túl, hogy ezek feltétlenül mosolyra derítik az olvasót, azt is be kell látnia majd, hogy ezen eddig elfogadott szóazonosítások helyett jobb is létezik.

Külön figyelmet kell szentelni a „proto-Görög” szóként elkönyveltekre, hiszen ezek magyar kapcsolata elvitathatatlan. Nyelvszerkezeti és nyelvtani kapcsolatait Dr. Aczél József dolgozta fel idézett művében. Fontos megemlítenem azt, hogy átvevőnek a magyar nyelvet tartotta, s ez mai tudásunk tükrében el nem fogadható; viszont a tárgyalt nyelvtani azonosságok tényét ez nem befolyásolja.

Csak igen röviden az ősnyelv szerkezetébe épített bölcséleti tételekre is ki kell térnem. Isten neve mindig egy mássalhangzós szó. A teremtésben megjelenő és működő isteni erő már anyaghoz kötött és ezt két mássalhangzó közvetítésével fejezték ki őseink.

Az erőny mint fény és élet jelenik meg e földön, s jelképe az egyenes vonal. Az erőny a sugárzás, adás megszemélyesítője. Anyaggal való kapcsolata a kétmássalhangzós szavak tárával fejeződik ki.

Az anyag jelképe a zárt kör, a befogadni tudó edény, a felgöngyölhető anyag. Jelképe igen okszerűen a gyűrű. Az anyag–erőny összetartozását jelképezi a pálca és gyűrű. E fogalomkör jelképe az ősegyiptomi ankh, s a ma jeggyűrűje egyaránt. A fentiek értelmében az anyaggal kapcsolatos szavak is kétmássalhangzósak.

Korábban említettem, s most ismét felhozom azt, hogy őseink ismerték az anyag–erőny egymásba alakíthatóságát a természet világában, s e tényt és tudást nyelvükbe is beépítették. Műveltségük minden ága, így nyelvük is ezen tükörképes világot hangsúlyozta. Néhány magyar példát hozva: a „bak” hímségi, a köből, kebel nőiségi szavak, s egymás tükörképei. Ugyan ez áll a pálca — lap szóra, s folytatható a sor még tovább. Angolban felhoztam példának a „bat” (bot) és „tub” (kád) szavak szerkezetéhez kapcsolódó hátteret.

Angol szószedetemben számos más magyar — angol tükörszó található. Ezek egy nagy része már későbbi nyelvfejlődés, illetve romlás eredményei. Ezeket elkülönítem az ősnyelv tükörképes szóhasználatától, s így is jelölöm.

Sajnos a magyar nyelv és műveltség kérdése az elmúlt századoktól napjainkig idegen politikai érdekek áldozata. A Magyar Tudományos Akadémia áldásával kiadott magyar nyelvtörténeti szótár az egymással harcoló politikai érdekek, s nem az igazság tüköre. Így tudományos értéke mostani alakjában csekély.

Remélem, hogy a jelen, s elkövetkező munkáim a jégtörő szerepét töltik be, s felkeltik az elfogulatlan kutató érdeklődését a nyelvfejlődés új útjainak felderítésére. Ahhoz, hogy a magyar nyelvben és műveltségben rejlő kincset felismerhesse, fel kell ismernie a magyar európai ősnép voltát.

Jelen szószedet rendszerezése szerint az első oszlop nem magyar szavát hasonlítjuk a harmadik oszlop magyar szavával. A második oszlop az angol szó egyenes fordítása, a negyedik oszlop a magyar szó angol fordítása.

English/IE words of unknown or obscure origin

Ismeretlen, vagy homályos eredetű angol, vagy Indoeurópai szavak

A

Acne	inflammatory disease	ég gyúl gyulladás	to burn to inflame (recipr.) inflammation
Ache	Proto Gk., ME aken OE acan	ék ég	a pointed instrument to inflict pain burning., like „burning pain”

B

Bail (?)	a bar to separate horses	bál,-vány pálca	a pole a stick
Bairn (?)	Scot.var. of obscure barn(e)	bar (Avar) barát	a boy a friend
Barrack	a building	vár barlang fal falu	castle, stronghold cave a wall village
Basket	receptacle made out of rushes, twigs	csepű	a coarse fiber, rushes (<i>Recipr. M-E</i>).
Beltane	ancient Celtic fest. celebrated on May day in Scotland	Bál	Palóc Sungod His wife Vilona, is mother Earth.
Baton	staff, club	bot	staff, club

Bay	a recess, or inlet in the shore of a sea or lake	váj, vájat vályú Baja	a recess a large, long, water holding vessel a city on the Duna
Big	lge in size (ht.,wt., amount)	kövér	fat, bulky (recipr.)
Bigot	a person intolerant of...	kevély	disdainful, haughty (recipr.)
Bludgeon	a short, heavy club	balita	a heavy club (arch.)
Boast	to speak exagger. about oneself	büszke	proud
Boast 2	to dress or shape roughly	szab	to cut to size (<i>recipr. M-E</i>)

C

Chap 1	2. to cause to split, crack 5.Scot. a blow, a knock	csap	to hit, to slap
Chum (?)	an intimate friend or companion	kún koma kamasz	(arch.) a man a male relative teenager
Cob (?)	a male swan	bak	a male (<i>recipr. M-E</i>)
Cote 2	a small house	kas kásztú ház hézag	a hive, a basketlike structure early form of a castle house an empty space
Crease	a line, mark produced by folding	gyűr	to crease
Crock 3	soot, smut, soil	korom	soot

D

Dance	to move with foot/ body rhythmically	Tana, Tenő tenni tánc	one name of the Creator to do originally part of relig. experience
Dog	a domesticated carnivore	dög	arch.form of „animal”. Still used mostly for dog. See more detail in the vocabulary part

E

Eve	Bible's first woman	év öv	a year come full circle a circle, symbol of the fem. principle of the Universe
-----	---------------------	----------	--

G

German	of or pertaining to Germany	ger, kör manó manyó menyecske (for further see vocab. sect.)	circle man woman (old) woman (young)
Gyp Gun	to swindle a projectile	csap, becsap kan	to swindle male principle

H

Haze 1	an aggregation of min. suspended particles of vapor, dust, etc.	gőz köd	vapor fog
Hit 1	to deal a blow	üt	(h)it

J

Jay	any of the crested and uncrested birds of the corvine family	szajkó száj	jay. Anyone who imitates speech mouth
-----	--	----------------	--

K

Kidney	a bean shaped, glandular organ	kászú kád	a water holding vessel. Tub
Kit 2	a kind of small violin	tök cítera	a gourd used as the sound chamber a stringed instrument
Knock	to strike a sounding blow	kő kemény koppan	stone hard knock

L

Labarum	an eccles. banner	bál lap lobog lobogó	a pole, male symb. a flat surface flutter in the wind a flag
Lazy	idle	lusta	lazy

P

Pelt	skin of a beast	bőr	skin, pelt
Pod	1. a small herd or school esp. of seals/whales 2. small flock of birds	csapat	flock, pod (<i>recipr.</i>)

S

Saber (?)	a heavy edged	szab	to cut
-----------	---------------	------	--------

	sword	szablya	saber
Selah	words occurring frequently in psalms	szél szellem Szél(a)	wind spirit name of God of the Solim group
Shiver	shake or tremble with cold	fázni	to be cold (<i>recipr.</i>)
Sigh	to let out one's breath audibly	sóhaj	sigh
Slab	broad, flat piece of stone, wood, etc.	lap	a flat surface
Snatch	to make a sudden effort to seize smthg	csen, elcsen	to snatch smthing (<i>recipr.</i>)
Speak	to utter words in a talking voice	beszél	to speak (<i>recipr.</i>)

T

Toy	an object, a small imit. of a familiar thing	játék	a toy (<i>recipr.</i>)
-----	--	-------	--------------------------

Reciprocity of words
English — English
Angol – Angol tükörszavak

lock
tap
dab

close
pat
pat

Concepts expressing juxtaposition, as giver — receiver, masculine —
feminine concepts:

God (creator, giver)
bat
buck

dog (creature, receiver)
tub
cup

Reciprocity of words Magyar — English

Magyar – Angol tükörszavak

Ale ME,OE ealu	a fermented liquid drink,	lé
attach, ME. attache,	ad+tack	csatol
aye, OE gi	yes	jó, igen
back 3	tub, ferry	köböl
bag	receptacle	köböl
bake	to cook on dry heat	köveszt
bale	something round	labda
ball	as above	as above
bash	to strike	csap
basket Orig.n.k	a woven receptacle	csepű
bastard Orig.n.k	illegitimate child	zabi. (recipr. basz= procreation.)
baste 1	sew with a baste	csepű
baste 3	to beat with a stick	csap
besom	brush or twigs bound into a broom	seprű
beaker, orig. ?	flat-bottomed cylinder	köböl
bier,OE ber,baer	a frame or stand to rest a coffin	ravatal
big, Orig.n.k	large in ht.,wt.,etc.	kövér (lge in wt.)
bigot Orig.n.k.	a person intolerant of...	kevély
bill 1	a bill of exchange	lap (a piece of paper)
bladder,OE blaedre	a sack containing air	labda (ball)
blade, OE blaed	the flat leaf of a plant	lap, levél
blanket,dim.of blank	a piece of material	lap (a flat surface)
boast 2 Orig.n.k.	to dress, or shape	szab
bosk	a thicket	zsupp
bucket, OF buc	a vessel for carrying water	köböl
caper	to prance	bak, bakugrás
cob Orig.n.k.	a male swan	bak (a male animal)
cub	the young of cert.animals	bocs (bearcub)
cushion	soft bag of cloth	zsák (sack)

doe, OE da, cf. dama	female of deer, etc.	őz (deer)
fascēs field	bundle of rods piece of open ground	zsupp, arch. suba lap, lapály (a flat piece of land.)
furrow	a narrow trench	rovás
gap	a break/opening	vágás
hole, OE hol hallow, OE hohl:	an opening 1. having a hole 2. sunken	luk lukas hal
kiss kit 2	to press lips together a small violin	csók tök (gourd as sound- chamber)
left	belonging to the side turned W. when facing N.	bal
levin	arch. lightning	villám
life	something alive	él, eleven
lisp	a speech defect	selypít
lock, Icel. luka	a device to secure smthg.	kaloda, kulcs
low, cf. Icel. lagr	not far from the ground	al, alacsony
mote 1	a particle, or speck	szem (porszem, stb.)
Nog 2 Orig.n.k.	a wooden peg	kan (male principle)
noise, L nausea	loud, harsh sounds	zaj
nomad	one who wanders	menni (to walk, go)
nook, cf. d. Norv.		
nook = hook	a corner in a room	kan (male pr.) kampó (hook)
pail	a vessel	köböl
palette, L pala	flat bladed instrument	lap (a flat surface)
path	a way	csapás
peel 2	a shovel-like implement	lapát
pellet, L pila	a rounded particle	labdacs
pelt 2 Orig.n.k.	the skin of an animal	bőr
piece, Celtic orig.	a limited quantity	csipet
pile 1 L pila	assembly of things on top of one another	lap, lapjával rakni
pill 1	a small globular mass	labda, labdacs
place	a part. broad portion of space	lap
plane 1, L planum	flat, level surface	lap, lapos

pod, Orig.n.k. puss	small herd or flock of birds a cat, a hare, a girl	csapat arch.suba (something with a lot of hair)
rake 1, OE raka rank, OE hring	an impl. with teeth a separate class of man, orig. a ring	gereblye kör, gyűrű
ravine	a long, deep, narrow valley	barázda (a furrow)
raze	to tear down	súrol (scrub)
rib	long, slender bones	borda
rich, L rex	having wealth	király
river, L ripa	a flowing body of water L.ripa = bank	part
robe	spoil, rob	palást
rotary, L rota	turning around on an axis	tér, tár, túr
rotund	of large size	terebélyes
rouge 2, L rubeus	of the color red	piros
rove	to wander about	barangol
ruby, L.rubeus	red variety of corundum	piros
sad, Gk haden	sorrowful	gyász (mourning)
shiver 1 Origin n.k.	to shake with cold	fázni
slow	taking a long time	lassú
soup, cf.OE sopp	liquid, soup	víz (water)
speak, OE spekan	to talk	beszél
staff	a stick, a pole	bot (+s)
Thames	a river	nedű (liquid. See M. Temes, Egypt. Neith)
the	def. art.	az
toy Orig.n.k.	a small imitation of an obj.	játék
wattle, OE watul	stakes, interwoven with twigs	sövény

Reciprocity of words Magyar — Magyar

Magyar – Magyar tükörszavak

csepp	pici
dana	nóta
étel	élet, élés
kaloda	lakat
köp	pök
kupa	pohár
szike	kés
szív	visz

Reciprocal aspects of masculine — feminine concepts in creation:

bak	kebel, köböl
Bál, bálvány	levegő, lebegő
Pál,	Lavonya
pálca	lap
rúd	tár, tér, túr

Vocabulary of Related Words
Magyar — English -- IE
Magyar – Angol és IE rokonszavak jegyzéke

A

Aegis	Gk. mythology	Ég	Sky
Aesir	The Gods of Scand.mythol.	ős, ősz	ancestor, old
Ass	Icelandic mythol.	as above	as above
Adam	Progenitor of Mankind	ad, adó	giver. Masc.symb.
Age	ME.,t.OF aage, earlier e/d/ age,ult.f.m. L aetas-aticum- age. Aged.	agg	aged
Agni	Hindu myth.the God of fire, — skt.	Ég égni ákos, ékes	Sky, God to burn shiny
Air	ME. ayre, eir t.OF. air L. aer Gk. air=mist	<i>Recipr. from M — E *</i> lég lég lé Él	air air liquid alive
Ajar	ME. on char = on the turn on cerr = turn	kör kereng jár	circle circular motion to walk a complete circle (hence the G. Jahr)
Akin	of kin, related by blood	kan rokon	male principle relative
Ala	a wing, a wing-like part, process, expansion	él	the edge of something
Ale	a fermented drink ME.,OE ealu	<i>Recipr. from M — M **</i> a fermented drink	lé, liquid

Alive	ME aliue OE. on life	eleven élve	alive
Allah	t.ar. Allah, contr. of al-ilah= God	Eleven later: Élő Isten Jó	living God living God God's name (jász)
Almon	ME.almonde OF. almande,alemandle g.L. amygdala t.Gk. amygdale	mandula	almond
Alms	ME almes,OE aelmysse t.L.L.aleemosyna, t.Gk. eleemosyne	élet	life, sustenance
Amen	Egypt. truth, or the one who hides his name	Mén	God, manifested in change, motion. Lit. a stallion.
-an	suffix, belonging to	van	is
Angel	ME.,OE.var.of angel, pre E+angil, t.L angelus t.Gk. angelos, orig. a messenger	kel kalézol küldött gyúl gerjed	to rise to walk about messenger to burn, to shine to start (in haste) to ignite
Anger	ME, t. Scand.,cf. angr. = grief, sorrow	harag	anger
Angle	OE. angel, angul	horog görbe	angel crooked
Anchor	OE. ancor	kör horog görbe	circle angle crooked
Ancon	Gk. ankón=bend, elbow A projection	kampó kan, kun	hook a projection of smthing.
Andiron	ME. andyre, OF.andier? Gallic andrea: young cow-		

	head, used as decoration	turka	member of the bovine family
Anglian	1. Of or relating to the Angles or East Anglia 2. An Angle 3. N and E group of OE dialects		(belongs to the Körös group's dialect, using K-r, K-l vocabulary. Gender distinction in definite art. was not used — either in English
Angus	County in E. Scotl.	kos	male principle in the Kazár dialect. A ram.
Apia	Seaport in W. Samos	öböl	bay
Arm	OE. arm, earm Gk. harmos=joint	kar	arm (see Gk.harmos)
Arrow	OE.,ME. arwe Icel. or	ár	a piercing instrument
Asgard	Scand. myth. Icel. ass-gardhr	ös kert	ancient garden
Ashkenazim	the Scythians	Óskun	the Scythians
Asia	the continent of Asia	ös ia, jav	ancient property, land
Atli	Scand.myth.name of Atilla his wife Gudrun, Sigurd's widow. Icel. Attila	Atilla, Etele Atala, Atil	
Attach	ME. attache ad + tach	<i>Recipr. M—E*</i> csatol	attach
Attire	horns of a deer ME. atire OF atirer=put in order	sor, sorol	put in order
Auburn	L albus=white	barna	brown
Awl	a pointed instrument ME al OE ael G ahle	ár él ék	pointed instrument the edge of smthng. the point of smthng.

Aye	I ? var, of ME yie OE gi = yea	<i>Recipr. M — E*</i> jó	affirmative: good
Abele	white poplar tree DM abeel g.LL Albellus, dim. of albus	pálma (palóc dial.) béla	poplar tree white shine (béla-gyöngy=white pearl)
Ace	a single spot, or mark on card, etc. supposedly td.Gk.,var.of Gk. Heis=one	ős egy	ancestor one
Ache	to suffer pain, Proto Gk sp. ake ME. aken OE. akan	ék kún, kan	wedge, with a pointed end projection of smthing.
Achene	Bot. a small, dry, hard, one- seeded indehiscent fruit.	egy	one
Acne	inflammatory dis. Origin not known	ég gyúl gyúlladás	to burn to ignite inflammation
Acre 4	Obs. an open and plowed field OE aker c.G. Acker	ugar ék eke ág	a field wedge to plow a branch, which was the first plow
Add	ME. adde(n)	ad ad (math.)	to give add
Ae'	Scot. one	egy	one
B			
Baal	Solar deity, chief god of the Phoenicians	Béla	God in the Palóc language-group
Baby	ME babi	bab	something round

		baba	and small, a bean a baby
		báb	a pupa
		pupa	puppet
Bachelor	? to L.baculum=staff	bak baka	a male, symbol a staff a soldier
Back	spine, support ME bak	bak	as above
Back 3	tub t.D. Bak t.F. bac trough ferry boat	<i>Recipr. M — E*</i> köböl	a wooden tub (female principle)
Baff	striking the ground with a stick. ? Imit. ?	püföl	baff (anything)
Bag	a receptacle cf.Icel. baggi = pack,bundle	<i>Recipr. M — E *</i> köböl kebel bog	a wooden receptacle bosom a protruding, round object, a knot, a bog
Bail 4	A bar to separate horses ME baile, OF barrier of obscure origin	bál pálca	a pole a stick
Bake	to cook by dry heat OE bacan, G. backen	<i>Recipr. M — E *</i> köveszt	cooking via hot stones. It may also be connected with ég = to burn
Baker		pék	
Bald	lacking hair cf. Welsh bali=white-ness + ed ME balled f.obs. ball = white spot	béla	white shine
Bale	Large bundle OHG balla = ball	Béla <i>Recipr. M — E*</i> labda	roundness of the Sun ball

		balla	round
Bairn	Scot. and N.E. a child Scot.var.of obs. E barn(e) OE bearn	bar (avar) barát	a boy a friend.
Bale 2	Arch. evil, harm	bal	lit.left; also evil, harm
Balk	ME.,OE balka = ridge OH.G balco = beam	bál	pole
Ball	a spherical body ME bal	<i>Recipr. M — E*</i> labda	ball
Baltic	a group of Indo-European languages inc. the extinct old Prussian ML Balticum ? der. baltens = belt	balla	a body of water with waves
Baluster	short, pillar-like support Gk balaústion = pome- granate flower	bálvány	support beam
Ban 4	Rumanian coin	pénz pán (pannon) <i>Recipr. M—M**</i> nap	money, orig. the scales of the fish sun, perceived as a lens sun
Ban 3	Hung. and Pers. lord	bán	it relates to the above
Band 2	a thin, flat strip of material for binding	pánt pántlika	a band hair-band, ribbon
Barca	influential family of Carthage; Hamilcar, Hasdrubal, Hannibal belong to it.	Barca	a territory within Hungary
Barge	an unpowered vessel L baris	bárka	ark
Bark 1	The abrupt, explosive cry of a dog. ME berke(n)	brekeg	the sound of frogs Imit. Also: utterances were derived from the

	OE beorcan		name of each ling. group's divinity
Bark 3	a 3-masted vessel It. barca	bárka	ark
Barley	cereal plant ME baerlic	boróka, bors b + árpa	round fruits, seeds barley
Barn	a building for storing hay grain. OE beren, bere: barley+aern=place	vár Barlang	stronghold cave
Baron	a feudal vassal, nobility L baro = hulking fellow	bar ar, er	man (avar) energy, man
Barrack	a building, or a range of buildings It. baracca Origin not known	vár barlang rak fal falú	stronghold cave to build wall village
Barrel	a wooden, cylindr.vessel der.probabl. barre, bar= = stave	borda hordó	rib, plank barrel
Barrow 1	flat, rect.frame OE bearwe, prob.akin to beran, bear	v — r	denotes an enclosed space
Barrow 2	a burial mound of the prehist.inhab.of Great Brit. OE beorg-hill, mound G. Berg	balang vár	cave orig. a mound; castle
Barter	to trade by exchange ME bartra, frequ. of obs. barrat	vált	to exchange
Base 1	the bottom of anything considered as its support ME., OE basis	váz	structure, support
Bash	to strike with a crushing,	<i>Recipr. M — E*</i>	

	smashing blow bat + mash	csap	to bash
Basin	a circular container a hollow depression in the earth's surface, the tract of country, drained by river LL bachinus, der. bacca= = river	víz vás, vés visz	water to carve out space to carry
Basket	receptacle, made of twigs, rushes. Origin not known	<i>Recipr. M — E *</i> csepű	a coarse fiber (hemp, etc.) Suba, seprű — some objects made of coarse fibers. All these words belong to the besenyő B-s group of words.
Basque	People of unknown orig. language connected with the Iberian L vasco, vasconia		agglutinative language
Bastard	illegitimate child ME, OF probably . bast= Pack saddle+ard, through meaning of a mule	<i>Recipr. M — E *</i> basz zabi	to procreate bastard
Baste 2	to moisten while cooking OF basser = soak	víz vízez	water to moisten
Baste 3	to beat with a stick cf. Icel. beysta to beat, trash	<i>Recipr. M — E</i> csap	beat
Baste 1	sow slightly cf, OHG sew with a baste	<i>Recipr. M — E *</i> csepű	a coarse fiber
Bat 1	the club used in cert. games ME batte OE batt	bot	stick, cane

Bel	Babylonian and Assyrian God of the Earth	Bál béla	Sun white shine, light
Belly	1. The front of the upper part of a vert. 2. Stomach and its adj. 5. Inside, interior	bél bel	intestines inside of something
Beltane	an ancient Celtic fest. obs. on May-day in Scotl. ME (Scot),t.Gael. bealltain Origin not known.	Bál	spring fest. of new life. Bál Sungod's wife Vilona, the Earth in Palóc mythol.
Ben 1	Scot. the inner room of a cottage OE binnan = within	benne	within
Berm	dirt shoulder alongside the road 2. a narrow terrace between the rampart and the mat. F. berme	perem párkány	the rim of something a ledge, etc.
Berry	1. any small, juice fruit 3. dry seed or kernel OE berie G Beere	boróka bors	round fruit peppercorn
Bes	Egyptian rel., beneficent god of pleasure	basz	procreation
Besom	brush or twigs bound together as a broom ME besum = broom OE besema G Besen	<i>Recipr. M — E *</i> seprú	broom
Bath 1	washing the body The water used for this purpose ME, OE baeth	víz	water
Bath 2	liquid measure, a Hebrew	víz	water

	unit		
Baton	staff, club LL bastun. Origin not known	bot	baton, bat
Bawd	procurer ME bawde ? t.fF baud = = gay cf. bald : bold	bódog boldog	happy happy
Bay	a recess, or inlet in the shore of sea or lake LL baia Origin not known.	váj, vájat vályú Baja	a recess a large, long vessel a city on the Danube
Beach	Sand or loose, water worn pebbles. OE bece = brook	víz	water
Beak	4. Anything beaklike, or ending in a point LL beccus of cf. orig.	bak bökö	smthng that sticks out to stick smthng
Beaker	a flat bottomed cyl./infl. by beak 1, ME biker cf. Icel. bikarr ? ult. LL bicarium	<i>Recipr. M — E *</i> köböl kebel öböl	a vessel to hold liquids bosom bay
Bear 1	to hold up, support OE beran Skt. bhar	bír	able to support
Bear 2	a mammal of the fam. ursidae OE bera G Bar	B — r in avar vocabulary = the Creator and the created. Frequently the symbol of the Sun	
Beast	any animal, esp. the lge. four-footed L bestia	busó	a bison, or an animal living near water
Bet	stake, wager Origin not known	vet vetélkedés	to throw to bet
Betise	stupidity	buta	stupid

F.der.bete=beast

Bier	a frame or stand on which a corpse or coffin is laid OE ber, baer c.G Bahre	<i>Recipr. M — E *</i> ravatal	a bier
Big	lge in size (ht.,wt.,amount) Origin not known	<i>Recipr. M — E *</i> kövér	fat, bulky
Bigot	a person intolerant of... Origin not known	<i>Recipr. M — E *</i> kevély	
Bill 1	a bill of exchange ME billa ML bulla	<i>Recipr. M — E *</i> lap lapos	a flat surface flat
Bil-la-bong	Native Australian, a branch of a river flowing away from the main stream; stagnant water	láp pang	a watery piece of land stagnates
Billet 2	small stick of wood, esp. one cut for fuel ME billete, dim.of bille = = log	pálca	staff
Bison	N.Am.bovine ruminant cf. G. wisent	busó	bison
Bit 2	small piece or quant. OE bita = morsel	pici	tiny
Bladder	1.distensible pelvic sack 3.Bot.a sack cont. air OE blaedre = bladder blister	<i>Recipr. M — E *</i> levegő labda	air a spherical object filled with air. A ball.
Blade	the flat cutting part of a sword, leaf of plant, esp. of grass OE blaed G Blatt	<i>Recipr. M — E *</i> lap	flat surface
Blanch	to whiten	béla	white shine

	OF blanchir, der.blanc		
Blank	free from mark Gmc: cf. Blank: bright, shining OF blank = white		as above
Blanket	a large, soft, woven piece of material ME, OE blankette, dim. of blanc = white	<i>Recipr. M — E *</i> lap béla	flat surface white shine. I consider the above the better choice.
Blink	to wink, esp. rapidly and repetitively ME blinken, var.of blenken=blench	pilla pillant <i>Recipr. M — E *</i> rebben libben	eyelash to look somewhere for a moment to flutter to flutter
Blizzard	violent windstorm, var. of d. blisser, blaze, blinding flash of lightning cf.OE blysa = torch blysian = to burn	villám	lightning
Blond	ML blondus = yellow cf. OE blondenfeax = = grayhaired	varkó	very blond, almost albino
Bloom	flower of a plant cf.Icel.blom:flower blomi: prosperity	virág virágzó	flower prospering
Bludgeon	A short, heavy club with one end loaded, or heavier than the other Origin not known	balita	club
Boast	to speak exagger. about oneself, to be proud to be in the possession of.. ME bosten Origin not known	büszke	proud

Boast 2	to dress or shape roughly Origin not known	<i>Recipr. M — E *</i> szab	to cut to size
Boat	1.Vessel for transp.by water 2.Small ship for spec.use OE bat	bödön-hajó	a boat cut of one piece wood
Bob	a style of short haircut ME bobbe = bunch cluster, knob	búb bóbita	a raised something a tuft of feather, hair etc.on top of the head
Bolus	a round mass of medicine Gk bolos = lump	balla	a sphere
Board	a piece of timber sawed thin. OE bord, board	borda	a rib (human body, or of a wooden keg.)
Border	a side, edge, or margin	párkány, part	edge, rim, border
Bore 1	to pierce a round hole ME borian, akin to L forare	fúr	
Borough	an incorp.municip. OE burg	vár vármegye	castle a county
Bors	Sir Bors de Ganais knight of the round table natural son of King Arthur, nephew of Lancelot	Borsod	a town and castle existg. prior to Árpád's reign. Note the similarity of the Arthur and Atilla legend of the sword.
Bosk	archaic and poetic: a thicket, a small wood, esp of bushes	<i>Recipr. M — E *</i> zsupp	bundles of twines, sticks to make thatched roofs
Boss	foreman, manager t.D. baas: master	basúr basa	man in besenyő dial. like a Turkish pasa
Bowel	1.intestine 2.the inward,inter.parts ME buel L botulus = sausage	bél bél	intestine interior of something

Brandy	spirit, dist.from vine t.D. brandenwijn = = burnt vine	bor-párlat	brandy
Brat	a child, usually used in contempt cf.d.brat = rag, trash OE bratt = cloak	barát <u>ember</u>	a friend a human
Braze	metall.to unite by intensely heating parts to be joined ? t.F. braser, der. braise = live coal	parázs	live coal
Breach	1.Act or result of breaking 7.Obs. wound 8.To make a breach or opening OE braech	váj, vájat	breach
Breath	the air inhaled/exhaled akin to G. Brodem = = exhalation, vapor	pára	mist, vapor
Brew	to make beer, etc. by boiling and fermentation OE breowan	párol forr	to steam boiling
Broider	arch. to embroider OE broudre OF bro/u/der, of Gmc. origin	varr	to sew
Broil	1.to cook by direct heat 2.to scorch ME brule(n), ? t.OF bruiller = burn	parázs pörköl	live coal to scorch
Brother	a male child of the same parents ME, OE brother c.G. Bruder	bar barát <u>ember</u> test <u>vér</u>	a male (Avar) a friend, a friar a human, a male brother
Brown	2. of the color brown	barna	the color brown

ME.,OE brun

Brume	mist, fog t.F.fog, t.Pr.bruma g.L bruma = winter-solstice	pára	mist, vapor
Buck 1	male of the deer, etc. OE bucca = he-goat and buce = male deer	bak bika	male deer or goat male of the bovine family
Bucket	a vessel for carrying water OE buc = pitcher	<i>Recipr. M — E *</i> köböl	a vessel for carrying water, made of wood
Bug	any insect... cf. Welsh bug = bogy, ghost	bogár bogy	a bug arch. ghost
Burial	act of burying OE byrgels = burying place Pre Engl. burgh+ils cf. riddle, cherry	verem vermel vár boróka	a pit to bury in a pit a burg a round fruit
Burn 1	charred by heat	pörköl, perzsel	

B — s   Cities, place names with these consonants that are near water
and derive their name from víz/water

B — th   as above

Basel	on the Rhine river in Switzerland
Bastia	seaport in NE Corsica
Bataán	a peninsula on W. Luzon, Philippines
Batavia	seaport in NW Java
Bath	SW. England — famous for her mineral springs
Batum	Seaport SE coast of the Black Sea
Bethlehem	an oasis
Bethabara	famous for her pools — home of the Baptist
Bethania	has a lot of springs
Bethesda	famous for her healing water
Bethsaida	N. shore of the Sea of Galilee
Pest	City on the Danube, in Hungary
Beseny	town on the lake Balaton, in Hungary

C

Cat	domesticated carniv. OE catt. catte Ult.origin not known	kacs kacor kacor király cica cccc	tentacle a curved knife king of the curved knife meaning a cat's claws kitten cat calling sounds
Canon 1	a fundamental principle OE canon = rule [gk kanón = straight rod	kan	male principle projecting part of smthg
Cap	a covering for the head OE coeppē LL cappa, appar.deriv. of caput	kobak koponya kobak-tök	head skull a kind of gourd, used in old, lean times as part of clothing
Caper	to prance fig.use of L caper=he goat	<i>Recipr. M — E *</i> bak bak-ugrás	the „he” of deer and goat caper
Card 2	an implement used in disentangling fiber and wool prob.influenced by L.carduus = thistle	kártoló	card
Carl	Scot.:robust fellow OE,t.Scand.,cf.Icel carl = man	Kor-ata Károly király	God's name (körös) eagle, king eagle, king
Casern	orig.small room for soldiers Pr.m. cazerna LL var. of quaterna	ház kas kaszárnya	house hive
Cask	Barrel-like contain.made out of staves varying size for holding liquids Sp. casco = skull, helmet cask, der. cascar = break	kászú	cask

	L cassare = break, shake		
Castanet	t.Sp.dim. of castafia L castanea = chestnut	geszt gesztenye	small,round,hard nodule chestnut
Castle	a fortified residence OE castel = village	kástyú kastély	fortified building castle
Catch	to capture ME cache, cacche(n) L capere = take	<i>Recipr. M — E *</i> kacs kacsó kapni	tentacle a small hand to receive
Cat – o – nine – tails	a whip usually nine chords tied to a handle	kötni	to tie, to weave smthg.
Chafer	scarabaeus beetle OE ceafar	kapar kaporó <i>Recipr. M — E *</i> bogár	to scratch smthing that scratches
Chaos	2.infinity of space or formless matter 3.obs a chasm/abyss t.L, t.Gk	kusza kusza köd	matter in a state of disorganization a state out of which the solar system evolved fog. A nebula
Chap 1	2.to cause to split/crack 5.Scot. a blow, a knock ME chappe(n) Origin not known	csap	to give a blow
Char 3	to turn a single piece of work. An odd job ME cherre, OE cerr = = turn, time, occasion	kör köröz kor	circle turns around smthing age (historical ages)
Charkha	spinning wheel or cotton gin. Hindu.	kerék	wheel
Chasuble	Sleeveless outer vestment worn by priest celebrating mass	suba	unique garment of Hungarian shepherds which served as a tent in an emergency. Documented in ancient

			Egypt.lit. as ceremonial garment.
Cherry	fruit, genus prunus, consisting of a pulpy, globular drupe enclosing one stone OE ciris Gk kerasos	kerek cseresznye	round cherry
Chicken	the young of the domestic fowl or of any age OE cicen, ciken cf.D. kieken	csike csirke <i>Recipr. M — M * *</i> kicsi	chicken (székely dial.) chicken smthing small
Chimney	a vertical structure by which smoke can escape	kémény kémelő	chimney a hole to look through
Chip 1	a small piece of wood/food ME chippen OE cippian cf.MLG.,MD kippen: chip eggs, hatch	csipet csíp	a very small piece to pinch a small piece
		A variant of words expressing smallness	
		csepp	a drop of water
		csipa	„sleep” in the eyes
		csibe	a chick
		<i>Recipr. M — M **</i>	
		pici	tiny
		paci	a young foal
		poci	„tummy”, etc.
Chip 2	to utter a short, chirping sound (imit.)	csipog (eval.in view of the above)	
Chirp	to make a short, sharp sound, like birds ? var. of chirk	csipog csörög	to chirp the sound of the magpie (szarka)
Chord	a string of a music.instr.	húr húr	gut, intestine string of a musical instr. (an application of the above.)
Chorus	a group of people singing in concert	kör	circle (also of people)

	Gk chorós = dance, band of dancers		
Chronic	inveterate, constant	kór	a chronic disease
Chum	an intimate friend or companion	kún koma	a man a male relative, a comrade
	Origin uncertain	kamasz	teenager
Churn	a vessel/machine in which butter is made- ME chyrne OE cyrin c.Icel kirna=tub	korsó	a vessel to hold liquids in small amounts
Circle	a closed place, curve L circulus ME circle	kör karika kerék kerek	circle hoop wheel circular
Clan	a group of families or households, as among the Scot.Highlanders. Gaelic: clann	család	the immediate, or extended family
Claw	a sharp, usually curved nail ME clawen OE clavian,der.clawn	karom köröm (this k—r group of words denotes a curved, rounded state.)	claw nail
Clef	a symbol to indicate the pitch. L clavis = key	kulcs	key
Clock	instrument for measuring time OE clugge = bell ONF cloke = bell	halad harang	to proceed bell
Close	to stop, obstruct ME clos (to close a door = a circular motion)	k—l group of words = circularity kaloda <i>Recipr. M — M **</i>	an instrument of confinement

		lakat lakatol	lock to lock in
Club	a heavy stick cf. Icel klubba, akin to clump	kalló	a club
Cob	a corn-cob. A male swan ME origin obscure	<i>Recipr. M — E *</i> bak	orig. masculine principle
Coil	1. to wind into rings 2. to wind L colliegere	hajlik kajla	to bend a bent something
Cock	1. a rooster 2. a male of any bird OE cocc	kokas	rooster
Coma	a state of prolonged unconsciousness G. koma = deep sleep	kum, huny	to sleep
Coma 2	the nebulous envelope around the nucleus of a comet Gk come = hair	gomolyag	a nebulous formation of something, usually of round shape, like a cumulus cloud
Cone	L.M.s. conus	kan	male principle
Cook	to prepare food by heating ME, OE coc L coquus	kohaszt köveszt	to cook on hot stones
Cop 2	1. a conical mass 2. Obs. or dil. the top/crest of anyth. OE cop, copp, top G., cf. Kopf	kúp kobak	cone head
Cape 2	A long mantle of silk or other material ME, OE cap	köpeny	cloak, mantle
Carpenter	a workman who uses	kerék	wheel

	tools and lumber ME.,ONF carpentier L carpentum: wagon	kerékgyártó	carpenter
Cord	a string or small rope ME corde, Gk chorde = gut	húr	gut, string of an instrument
Cornea	der.from L corneus = horny	köröm karom	nail claw
Corral	a pen/enclosure for horses/cattle t.Sp. enclosed yard, der.corro = ring	kör kert	circle yard
Corrie	Scot. a circular hollow in the side of a hill or mountain. t.Gaelic coire = caldron	kör kerec	circle circular
Cos	one of the Dodecanese islands in the Aegean off the SW coast of Turkey	kos	a male sheep, symbol of the kazár group, a ram
Cot 2	a small house ME, OE	kas kásztú	hive, basketlike struct. early form of castle
Cote 1	a small house Origin not known	ház hézag köt	house an empty space to tie, to weave
Couch	a bed or other place of rest ME couche(n) L collocare	kas	a basketlike structure, on top of wagons
Cough	to expel air from the lungs ME doghen OE cohhetan cf.G keuchen	köhögni	to cough
Court	an open space wholly or partly enclosed by wall ME, t.OF cort	kert	garden

g.L co/ho/rs = enclosure

Cove 1	a small indentation in the shoreline. A cave, cavern, a concavity ME, OE cofa = chamber Icel. coft = hut	öböl köböl	bay a vessel holding liquids (Both of the above are female principle as opposed by their recipr.: bak, etc.)
Cove 2	a person, a fellow. Kova = creature	kofa	a person selling things in markets. The Creator in the Kabar = Bak, the created = kaba <i>Recipr.M — E*</i> Baka man
Covet	to desire inordinately, or without regard to the rights of others	kíván követel	to desire to demand
Crane	1. wading birds 2. an upright post turning on its vertical axis ME, OE cran c.G. kran	kerül, köröz	circular motion as above
Crease	a line, mark produced in anything by folding Origin not known	gyűrődés	crease
Crochet	a kind of needlework with a small hook OF crok = hook	horog horgol	hook to crochet
Crock 3	soot, smut soil, or marking Origin not known	korom	soot
Crook	a bent/curved implement ME krok(e) cr. Icel krokr	horog	angle
Cross	ME, OE cros L crux Icel. Kross t.O Irish ?	kereszt	cross (composite of kör + geszt = a circle and an inner focus, as in the Gaelic cross.)

Crouch	to stoop, or bend low ME crouchen, der. croche = hook	görnyed horog	to bend low hook
Cabbage 1	any of various cultivated varieties ME caboche L caput	káposzta	cabbage
		kobak	the rounded part of the head
Cain	first son of Adam and Eve	kaján kíjó hajlott kaj	malevolent snake crooked color of a ripe apricot
Crow	birds of genus Corvidae ME, OE crawe (harsh cry of the crow)	holló „kár-kár”	crow its cry
Crown	an ornamental wreath or garland for the head ME croune, cf. corona L corona	korona kör	crown, derived from circle (fem.principle)
Crust	hard outer portion of bread, etc. ME., L crusta = rind	kéreg héjj	hard outer crust of anyth. outer covering of softer items, such as fruits, nuts bread, etc.
Cry	to utter inarticulate sounds ME crie(n) OF crier L quiritare	kiált károg	cry the cry of a crow (or an unpleasant person.)
Cub	the young of certain animals. See cob	<i>Recipr. M — E *</i> bak	the male of certain animals
		bocs	the young of the bear (related to pici = tiny)
Cube	a solid, bounded by 6 equal squares t.L cubus	köb	the cube-root of a number.

Gk kybos = die, cube

Cuff 2	to strike with open hand. Beat, buffet cf. Swed kuffa = thrust, push	csap	to strike
Cumin	a small, apiaceous plant, bearing aromatic seed-like fruit	kömény kemény	cumin hard
Cumulus	a heap, pile. A cloud with domelike summit made up of rounded heaps	gomolyag gömb gombolyag	cumulus, related to sphere a ball of yarn, etc.
Cup	a small, open container to drink from OE cuppe LL cuppa L cupa = tub, cask	kobak kupa köböl <i>Recipr. M — M **</i> pohár	a rounded vessel from nature, like a gourd peel cup large, wooden vessel for holding liquids cup
Curb	a chain or strap attached to the upper branches of a bit. F. curbe = curved L curvus = bent	görbe	bent. (Has a large family of associated words.)
Curl	to form into ringlets ME crolled, crulled	karika kör	ring circle
Curve	a bending line without corners	hajlik hajlott	to bend curved
Cushion	a soft bag of cloth, leather filled with feather, air, etc. ME cushin OF cussin	<i>Recipr. M — E *</i> zsák	sack, bag
Cut	to penetrate with sharp instrument ME cutten, kytten	kés késel	knife to cut with knife

Swed. kata = cut

Cute	US colloqu. pleasingly pretty, dainty (aphetic var. of acute)	kedves	nice, pleasing
------	---	--------	----------------

D

Dab	to strike lightly as with the hand, pat or tap. ME,CF dabba = tap with the foot G Tappe = footpring	tapint topog toppantan	to touch making small steps while standing in one place energetic tap with the foot
Dad	earlier daddy = nursery substitute for father	tata dada, dadó	variants of atya, father
Daemon	Gk daimon	Damion Dana Damu	One of the ancient Magyar names of God as above as above
Dairy	a place where milk is kept ME deirie = female servant (f.dei) OE daege = breadmaker	dagasztó	one who kneads bread
Danaus	Ruler of Argus, etc.	Dana	see/daemon
Dance	to move with foot/body rhythmically, etc. ME daunse(n) OF danser Origin not known	Tana, Tenő tenni tánc	name of the Creator to do, to create originally part of religious experience
Dean	head of faculty ME deen t.OF deien L decem = ten	tan tanul tanít tanár	material to learn to learn to teach teacher
Deed	that which is done ME dede	tett	deed

	OE ded, var. daed G Tat		
Devil	spirit of evil. Satan ME devel OE deofol L diabolus Gk diabolos, orig. slanderer	gyúl	to burn, to flame (also compare: Deus in L. and devi in Hindi)
Do	to perform, etc. ME, OE don D doen G tun L dere Gk tithénai	tenni	to do
Doe	female of the deer, rabbit, goat, etc. OE da, cf. L dama, damma	<i>Recipr. M — E *</i> őz	doe
Dog	a domesticated carniv. ME dogge OE dogca Origin not known	dög -ca, -kadimin.suffix <i>Recipr. M — E *</i> kutya <i>Recipr. E — E ***</i> God dog	arch. form of „animal”, still used sometimes for dog. the Creator the created; creature
Door	a movable barrier, commonly turning on hinges ME dore OE duru cf. G Tūr Icel. dyrr L foris Gk thyra	tár tér	to open something that involves circular motion usually on a hinge as above, a circular motion, a return to original state
Dough	flower combined with water ME dogh	dagaszt	to knead dough

	OE dah c.D deeg G. Teig		
Dove	any bird of the pigeon family ME, OE dufe cD duif G taube	tuba	a dove
Dozen	a group of 12 units ME dozein OFM dozeine L duodecim	tucat tizen..(kettő)	dozen over ten (with two)
Dure 2	arch. endure ME dure(n) t.FM durer L durare	tartani tartós	to hold, to last something lasting

E

Ear 1	organ of hearing ME ere OE eare c.G Ohr L auris Gk ous	er, ar hall	something protruding to hear
Ear 2	part of a cereal-plant cont.its flower and seed ME ere OE ear c.G Ahre	er, ar kalász	as above flower/seed of a plant
Earl	British nobleman of rank. Before the Norman invasion, the governor of the great divisions of Wessex, Mercia, etc. ME erl OE eorl c.Icel.: jarl = man warrior as original	őr	guardian

	meaning		
Early	before the appointed time ME erli OE earlice (f. aer = soon+ + lice-ly)	korán	early
Eat	to take into the mouth and swallow nourishment ME eten OE etan G. essen L edere Gk edein	eszik eddegél étel edény iszik	to eat to eat slowly nourishment vessel to hold food, a dish to partake of liquids- to drink.
Ebb	the reflux, or falling tide ME ebbe OE ebba c.D ebbe, eb	apály	ebb
Echo	reflection of sound waves L, Gk echo = sound	hang	sound
Edge	the border, or part adjacent to a line of division; a brim, or margin ME egge OE ecg c.G Ecke akin to L acies = edge,point	ék	edge, point
Egg	Female reproductive cell. Scand.,cf.Icel egg ME ey OE aeg L ovum, Gk oión	ég	the universe — believed to be egg-shaped. (also see menny–mony)
Egg2	to incite, or urge t.Scand. of Icel. eggja, der. egg = edge	ék	
Ego	„I” or self	Ég	heaven, or God

	L ego	egyed egyén	an individual (or part of God) an individual
Ember	small, live coal ME eemer, emeri OE aemerge c. Icel eimyrja	parázs	ember
Era	a period of time marked by distinctive character, etc. LL var. of aera = = number, or epoch L aera = counters, pl.of aes copper, bronze	kor ör, örv	era circle, formed by a band
Etch	cut, bite, corrode with acid, etc. t.D etsen G atzen = feed, corrode, akin to eat	eszik	to eat
eu-,	a prefix meaning „good” „well”, chiefly in words of Greek origin t.Gk comb.form of eús, adj.good, neut.eu (used as adv. well)	jó	good
Eve	Bible’s first woman ME, OE Efe L Eva Hebr. Hawwah,expl. as „mother of living” (hay) but meaning uncertain	év öv	a year come full circle a circle, symbol of the female principle of the Universe.
Evil	Inconsistent with the moral law ME, OE yfel c.G. Úbel	bal	lit.: left. Something bad, like misfortune, etc.
Eye	organ of sight ME,OE ege, d.var.of eage c.G Auge	ég, óg	sky, light

L oculus

Eyre	journey in a circuit ME, t.OF eire = journey	jár	to walk.
Ewe	a female sheep ME.,OE ooi, akin to L ovis,Gk ois, Skt. avi sheep	juh jó jó, jav	sheep good (affirmative) a good, a possession

F

Fasces	a bundle of rods t.L fascis = bundle	<i>Recipr. M — E *</i> suba zsupp	arch.something consisting of straw bundles of twigs
Fear	a painful feeling of impending danger ME fere ME faer = sudden attack c.OS far = ambush G. Gefahr	fél félelem	to be afraid fear
Fell ⁴	the skin, hide of an animal ME.,OE.,c.G fell L peleis	bőr	skin (of anything)
Ferment	any of various agents which cause ferment. t.L fermentum = = heaven, agitation	forr	to boil (by heat, or fermentation.)
Fetid	having an offensive odor. Also: foetid L fetidus, var. of foetidus	bűdös	fetid
Fetor	a stench, also foetur	bűz	stench
Field	a piece of open ground OE., ME., c.G. feld	föld <i>Recipr. M — E *</i> lap, lapály	the Earth; the soil a flat piece of land

File	any device, as a cabinet in which papers are arranged. F. fil = thread, strip L filum = thread F. file = file, row	választ <i>Recipr. M — E *</i> lap lapos	to separate. May consider: a sheet of paper a flat surface
Fire	the active principle of burning ME., OE fyr c.D vuur G. Feuer Gk. pyr	parázs pörszöl villám pír	live coal to scorch lightning, as related to vuur red. The color of fire
Flake	ME.,OE flac, which occurs in flying. cf.Icel. flaka: to be loose	pille <i>Recipr. M — E *</i> lap libeg repül	Something that flutters like a butterfly, eye-lashes, etc. something flat flutters to fly
Flask	a bottle shaped container OE flasce cf. Flagon	palack	flask
Food	something that is eaten ME fode OE foda cf. feed, fodder = foster	étel (+ f) étel <i>Recipr. M — M **</i> étel — élet	food sustenance — life
Fool 1	one who lacks sense ME fol OF ? g.l. follis = bellows	bolond	fool
Freya	Scand.myth.goddes of fruitfulness, daughter of Njord and sister of Frey	Firuna	Avar name for representing mother Earth's spring aspect (Virona, Firuna = mother of flowers. See: Ipolyi and Magyar)
Furrow	a narrow trench made in the ground, esp. with	barázda <i>Recipr. M—M ** and M—E*</i>	furrow

plow ME forwe, furgh(e) OE furch L porca: ridge between furrows	rovás part	to carve into something hard ridge, shore
---	-------------------	---

G

Gap	1. a break/opening 2. vacant space/interval 3. wide divergence ME t. Scand., cf. Sw. gap = opening, chasm	<i>Recipr. M — E *</i> vágás vály vályú köböl öböl	a gape, opening to make an opening a carved, wooden vessel water container bay. (the two latter are female principles as opposed to the b-k word group.)
Garden	a plot of ground devoted to the cultiv. of plants ME garden t.ONF of Gmc. orig. cf. G garten	kör keret kerít, kerítés kert	circle frame to enclose, fence garden
Garland	a wreath, or string of flowers, etc. ME garlande, t. OF	kör korona	circle crown (fem.principle)
Garment	an article of clothing, outer covering ME., t.OF garment, deriv.garnir, garnish	körít körítés	to encircle garnish
Garter	a fastening, often in a form of a band ME, t. ONF gartier, der. garet, the bend of the knee, der. Celtic garra = leg	kör, karika kalács	circle, hoop a soft, rounded part of of the knee. (Lit. a round, soft bread)
Gas	a substance possessing perfect molecular mobility Gk chaós	kusza gőz	a disorganized state of matter steam

Gate	a movable barrier 1. a swinging frame 2. an opening/passage ME gat, gate OE gatu, gates, pl. a gate opening in a wall	gát köz	a barrier an opening
Gather	to bring something into one company/aggregate ME gader(en) OE gaderian, der. geador = together, akin to gaed = = fellowship, cf. together, good	köz közösség	common community,
Gauze	any thin, transparent 1. fabric (after the city Gaza) 2. a thin haze	Géza gőz, köd	a Magyar name. steam, fog
Gear	a mechanism for trans- mitting or changing motion on wheels ME gere t.Scand., cf. Icel gervi garvi = gear, apparel, akin to OE garwe, pl. equipment, ready	kerék	wheel
Gazelle	any of various small antelopes t.F.t. Ar.m ghazal	gúzs	twist, as the horns of the antelope
Gehenna	OT valley of Hinnom, near Jerusalem, a place for burning refuse t.LL., t.Gk Géenna t.Heb. gé-Hinnóm=hell, short for gé-ben-Hinnom, lit.valley of son of Hinnom (Jer.19)	gyúl hon	to burn home (hún wordgroup)
Geo-	a word element meaning „the Earth”	kő	stone, rock

	t.Gk comb.form gé		
Germ	1. microbe 2. rudiment of a living thing, an embryo in its early stages t.F germe g.L germen = sprout	csíra	sprout
German	of or pertaining to Germany t.L. Germanus Origin not known	ger manó lit. „the circle of man (of people)” it is a very ancient, pre-nation description of a people, in which the Körös group dominated, quite possibly its matriarchal component. Mén name of God of the Hún group <i>Recipr. M — M **</i> német nemez nemző	Körös vocabulary's circle man. German. Orig. related to: to beget progenitor
Gird	to encircle with a belt	gyűrű	ring
Girdle	a belt, cord, etc. worn around the waist ME., OE gyrdel, der. girdan	kör körít karika gyűr gyűrű	circle to encircle hoop to crumple a material ring
Girl	a female child or young person ME gurle OE gyrl in gyrden = = virgin, goddess CF., LG gör(e) = a young person	gyermek kör	a child circle (symbol of female principle)
Girth	circumference ME girth, gerth t. Scand. cf. Icel gjörðh = girdle, hoop	kör kerék karika	circle wheel hoop

Gist	the substance or pith of a matter, essential part OF 3rd pers.sing.pres. of gesirlic = rest g.L. iacere = to throw	geszt gesztenye	a hard, round substance, a kernel a chestnut
Goat	any animal of the gen. capra ME goe, goot OE gat G. Geiss, akin to L haedus = kid	gida	a young goat or deer
Gob	a mass, or lump ME gobbe = lump, mass appar. OF go(u)be, ult. of Gallic origin	göb	a knot
God	the one Supreme being ME.,OE., c.D god G Gott Icel. goth Goth. guth	Kadisa Keddasszony	God, the creative principle the female principle
Gore ³	a triangular piece of cloth ME, OR gara = corner G gehre = gusset, der. gar = spear	gerely	spear
Gorge	a narrow cleft ME, OE throat LL gurga L gorges = stream gula = throat	garat guga, gége	gullet throat
Gout	a constitutional disease ME goute OF L gutta = a drop ML gout	köszvény	gout
Gyp ¹	US slang to swindle Origin not known	csap, becsap	to swindle
Gun	a metallic tube, etc.	kan	a projecting part,

	a projectile ME gunne, gonne, appar. short for Gunilda Origin not known		lit. a male
--	---	--	-------------

H

Halo	a radiance surrounding the head t.L halos t.Gk disk, a circular path the oxen trod out	kör körít	circle surrounds
Harp	a musical instrument, consisting of a soundbox, a pillar and strings OE harpe ME harp(e) G Harfe Icel. harpa	hárfa húr+fa	harp, originally string (gut)+tree = a tree with strings, which are made of gut.
Hay 1	grass cut and dried for use of fodder OE., ME. heg, hieg c. G Heu	haj hajlik hajlékony	hair something that bends flexible
Hay 2	a kind of old country dance with winding movements. 15.c.	hajlik hajlong	to bend to bend repeatedly, as in the wind, during dance, as greeting, etc.
Haze 1	an aggregation of min. suspended particles of vapor, dust, etc. Origin not known	gőz köd	vapor fog
Heart	a hollow, muscular organ OE hearte ME herte G Herz Fr. coeur	kör keringés	circle. circulation
He	a male being OE, ME he	hím	a male being

	Ofris he, cf. she, her, it, hence here, hither		
Hemp	a tall, annual moraceous herb OE, ME henep, haenep c.G Henf Gk canabis	kender	hemp
Hen	the female of domestic fowl OE hana = cock G Henne	kan	a male
Hint	an indirect, or covert suggestion, var. of hent, der.hent v. seize	hint	to disseminate, strew
Hit 1	to deal a blow/stroke ME hitte, hutte, hete Origin not known	üt	(h)it
Hole	an opening through anything OE.,ME hol = hole c.G Hohl = hollow	<i>Recipr. M — E *</i> luk, lik, lék	hole
Hollow	1. having a hole/cavity 3. sunken 4. of sound: not resonant, muffled, deep OE hohl = hollow ME halou, halue	hal halk hall	to sink quiet to hear
Home	a house, apartment, fixed residence OE, ME ham = home G Heim = home	hon	home, both country and residence
Homo	primate genus, which includes man L homo	hím hun, kun	male man
Horn	a hard, projected, often	köröm	nail

	curved and pointed, hollow, perm.growth. A wind instrument OE horn ME horn(e) G Horn, akin to L cornu	kör, görbe kürt	circle, bent horn
Hussar	this word is originated incorrectly from the Serbian	huszár	a special Magyar military group
Hour	a space of time equal to 1/24th of a solar day ME ure, ore, hore g.L hora = time t.Gk akin to year	kör köröz, kerül örv, örű	circle circular motions a circular something
House	a building for human habitation OE hus ME hous c.D huis G Haus	kas kas ház kástyú hézag	hive a woven, basketlike structure to keep small fowl safe house early castles, made of wood something that is hollow on the inside
Human	pertaining to, or characteristic of man t.L humanus	hún, kan manó manyó menyecske	a male, a man man woman a young woman
I			
Igloo	an Eskimo hut Eskimo: house	ég Igló	sky, also the vault of the sky a town in Hungary
Ignite	kindle L ignis = fire	égni	to burn
Ilk	Scot/N.Engl. each, family, class, kind		

Ilka	Scot.: Ilk+a, the „a” an indef. art.	Ilka	frequent Magyar family name. Please note the indef.art.„a” which is the same as in Magyar
Iona	a small island in the Hebrides, off W.Scotl. Center of early Celtic Christianity	Ion	name of the seafaring jász. In view of the above, this may well be Ion+a, „a” as indef.art. (see for history in Magyar Adorján’s Ősműveltség, or Tomory’s Kezdetek.)
Iron	a ductile, malleable silver-white metallic element ME iren, ysen OE iren, isen, isern G eisen	Író érc analog: víz–vas	something fluid ore isern–water–víz
Island	a tract of land, surrounded by water OE iland, igland, f.ig, ieg = = island ME iland, yland	iza, isa	water
Ithunn	Scand.mythol. Goddess wife of Bragi, who guarded in Ashgard the apples of the Gods	hun Bar-ata ős kert	A lot of linguistic and religious connotations human in the hun word group Creator in the avar tradition, etc. ancient garden
J			
Jar3	a turn, or turning. Var.of char3, chare, cf. ajar	jár kör	to walk circle

Jassy	a city in Rumania	Jászvásár	ancient city, originated by the Jász
Jat	a member of an important Indo–Aryan people, living mostly in NW India	Játa	one of the names of the ancient Jász.
Jay	any of several crested and uncrested birds of the corvine family. ME.,OF.,CF.,ML gaius ? Origin not known	szajkó száj	a bird imit. speech human mouth The jay
Jewel	a cut or polished stone ME iuel T.AF ult.der. L iocus = jest, sport	jó, jav	a good, a belonging. something precious
Jingle	to make clinking or tinkling sounds ME gynglen, appar.imit. cf. G jengelen	cseng	jingle
Jo, pl. joes	Scot. sweetheart. Also: joe, var. of joy	jó	good
Journey	a course of travel from one place to another ME jorney OF jorneé – a day's time L diurnur of the day. Daily.	jár	to walk
Jupiter	ancient deity of the Romans	Jó	Supreme being of the Jász
Jute	a Germanic tribe which invaded Britain from the continent and settled there in the 5th century.	Ját, jász	a group of the ancient Magyar

K

Kayak	An Eskimo hunting craft. Also kaiak	hajó hajlik	boat, ship something that bends
Key1	an instrument for fastening or opening a lock OE key(e), kay(e) OE caeg Ofris kei, kai	kulcs, kulycs	key
Kid	young goat ME appar.t.Scand. cf. Icel kidh Sw and Dan kid	gida	
Kidney	bean shaped, glandular organ ME kidney, f.kiden Origin not known	kád kászú	a vessel cont.water as above
Kin	one's relatives collectively OE.,ME cynn OHG chunni Goth kuni Gmc root = to L-gen. Skt jan = beget	kan rokon (see words expressing males of a species within the k-n group: kandúr gúnár	male kin tomcat gander
King	male sovereign OE.,ME cynig, cyning D konig G Kőnig Icel. konungr Sw konung Dan. Konge King post = vertical post	kan	male principle, a man symbol of the male principle: an erect post Words belonging within the same group alphabetically and philosophically: Cane

Cone
cameo (orig.n.k.)
 candle (Lat)
 cannon (Gk)
 gun (Scand.)
 kindle (Scand.)
 knock
 Also: see under „kin”

Kiss	to touch/press with the lips OE cyssan c.G. küssen c.G. Kuss	<i>Recipr. M — E *</i> csók	kiss
Kit 1	1. a set of tools, etc. 2. The case containing them ME kyt, kitt appar. t.MD kitte, kind of a tub cf. Norv. kitte = bin	kas kászú	a type of container a container for holding liquids. A tub.
Kit 2	A kind of small violin used by dancing masters from 16–18th century Origin not known	<i>Recipr. M — E *</i> tök citera ?	gourd, used as the sound chambers of ancient violin/guitar type of instruments
Kitchen	a room/place for cooking ME kitchene OE cycene L coquina	köveszt konyha	to cook with heated stones. kitchen
Knight	OE cniht = boy c.D., G Knecht = male servant	kún, kan	a male
Knock	to strike a sounding blow ME knokke, unexplained var. of knoke OE cnocian	kő kemény koppan	stone hard knock

c. Icel knoka ?
 ? imit. origin. ?

L

Labarum	an ecclesiastical banner t.L corresp. to Gk labaron Origin not known	<i>Recipr. M — Gk *****</i> bál, balita a pole. (male symb.) lobogó a flag, orig. from lap a flat surface lobog to flutter in the wind.
Label	a slip of paper or other material ME.,t.OF, ult.der. L lamb = lick	lap a flat surface, a page of a book, a slip of paper
Lady	a woman of good soc. standing ME lavedy, levedi OE hlaeftige? Orig.meaning loaf-kneeder	Lavona mother Earth of the Palóc group Vilona as above
Lake	a body of fresh water ME lacu = stream, pond, pool OE as above OF.,t.L lacus = lake, tank	lé liquid lék a hole cut into a frozen body of water, or a melon
Language	communication by voice ME., t.OF langage, longue = tongue g.L lingua	nyelv tongue, as language nyelv tongue as body-part
Lap	the part of clothing that lies on the front part of the garment ME lappe = unexplained var. of lape OE lapian c.MLG lapen, akin to L lambere Gk láptein = lick, lap	lap a flat surface of something

Lazy	idle. Origin not known	lusta	lazy
Leaf	one of the expanded, usually green organs, born by a stem ME leef OE leaf G laub	lap levél	a flat surface leaf
Leap	to spring through the air ME lepe OE hlepan G laufen	libben	to spring lightly
Left	belonging to the side turned W. when facing N. OE left, lyft = weak cf. MD., MLG lucht	<i>Recipr. M — E *</i> bal	left
Lens	a piece of transparent glass with two opposite surfaces. L lentil	lencse	lentil also lens
Level	having an even surface ME nivel OF ult. L libella, dim. of libra = balance, level	lap libeg billeg	flat surface it sways <i>Recipr. M — E * and M — M **</i> tilts, like the moving part of the scale.
Levin	arch. lightning ME leven(e) OE+leamne or the like c. Goth lauch <u>muni</u> = lightning	<i>Recipr. M — E *</i> arch. villő villám <u>mennykő</u>	flash of light lightning lightning, also meteor
Life	1. the condition which disting. animals and plants from inorg. objects 10. vivacity, sprightliness,	levegő <i>Recipr. M — E *</i> él eleven	air alive sprightly

	spirit ME., OE lif c.D liff = body G Leib = body Icel. lif = body	lélek	spirit
Linen	fabric woven of flax–yarn thread made of flax yarn ME lin(n)en n.adj. lin — linen + –en	len len–vászon	flax linen
Lip	either of the two fleshy parts of the mouth OE lippa D lip G Lippe L labium	lap libben lebeny	flat surface to flutter lobe
Lisp	a speech defect OE wlispian cf. D lispen G lispeln	<i>Recipr. M — E *</i> selypít	lisp
Lobe	a roundish projection of division, as of an organ, a leaf	lebeny	lobe (related words: lap, libben, etc.)
Lock	a device securing a door, etc. ME, OE loc = fastening OE lucan D Iviken Icel. luka Goth galukan = shut, close	<i>Recipr. E — E **</i> lock — close lakat <i>Recipr. M — M **</i> lakat — kulcsol <i>Recipr. M — E *</i> kaloda	lock lock stocks
Low	Situated not far from the ground ME lowe, lohe, earlier lah cf. Icel lagr, akin to lie	<i>Recipr. M — E *</i> al alacsony	the bottom part low
Loose	free from bonds ME los, loos Scand., cf. Icel lauss D., G loose = free	laza	loose

Lope	to move or run with a bounding step Late ME var. obs. loup = leap Scand., Icel hlaupa	libben lép	move with a light step to step
------	--	---------------	-----------------------------------

Lux	L. light	luk <i>Recipr. M — L ****</i> csillag csillog	a hole (through which light may come) star twinkles
-----	----------	--	---

M

Mac	Mc, M' Irish/Gallic son	mag mag	kernel son
-----	-------------------------	------------	---------------

Macaroni	a kind of pasta of Italian origin Lgk makaria food of broth and pearl barley orig.: happiness	mag Magor, Makar	seed of a plant the „Happy God” of the Magyars
----------	---	---------------------	---

Mahabharata	one of the two chief epics of India Skt. maha = great + bharata = descendant of a king or a tribe named bharata	magas Bar barát	high the Creator's name in Avar friend, friar
-------------	--	-----------------------	---

Maiden	girl, young, unmarried woman, vernierian var. of maeght c.G Magd = maid	megye Magda méz <i>Recipr. M — E *</i> szem	earth personification of mother Earth in Magyar honey seed of the wheat, fem. symbol of the Szemere group
--------	--	---	---

Main	chief, principal, leading ME maegen = strength ME meyn c. Icel megin = strength	Mén Magor	name of God of the Huns also the name of man name of Sun personified, symbol of strength
------	--	------------------	---

Maize	a widely cultivated cereal plant Sp. maiz t. Antillean maysi, mahiz t. Arowak marise	<i>Recipr. M — E *</i> szem	seed
		mag	seed
Man	an individual at the highest development of the animal species ME mann(e) OE mannian	manó manyó mén	man woman stallion. Personification of the Moon. Name of God as perceived in change
Mane	a long hair growing on the back of the neck, esp. that of horses' OE, ME manu G Mahne	mén	stallion
Mantle	a loose, sleeveless cloak OE maentel L mantellum, mantelem = cloak	mente	cloak
Mar	to damage, impair, ruin ME marre OE merran = hinder OH G merrien = hinder	mar	to ruin, mostly by a corrosive
Mead 1	Poetic: meadow ME mede OE maed	mezó megye	mead land
Mead 2	1. an alcoholic liquor made by fermenting honey and water 2. any of various non-alcoholic beverages	méz nedű	honey liquid
Mellow	1. soft and full flavored from ripeness 2. softened, toned down	mellő	soft

	ME mellowe OE meru = tender, soft		
Mess	dirty/untidy condition ME mess t.OF put (on the table) L missum = sent, put	<i>Recipr. M — E *</i> szemét	rubbish, dirt
Mill	a building in which manufacture is carried out. ME mylle, myln OE mylen L mola = mill	malom	mill
Monad	any simple, single celled organism LL monas Gk. Unit	monno	archaic one
Money	a medium of exchange any measure of value ME moneye OF moneia L moneta	monno mony	one. A unit. egg. Served as a unit of weight up to the early 1900's.
Mono	word element denoting „alone” Gk comb. form of monos = = alone	monno	one
Month	approx. 1/12th of the solar year OE moneth OE monath G Mond = moon	Mén menni	personification of the moon, signifying its constant coming and going with a white stallion. to wander
Moon	a body which revolves around the Earth ME mone OE mona OHG mano, akin to Gk mene = moon mén = month	mén	see above

	L mensis = month		
Morsel	a bite, a mouthful, a small portion ME, OF mors = bite	morzsa morzsol	morsel to crumble
Moss	any of the criptogamic plants OE mos = bog ME = mos(se) D mos = moss G moos = bog, moss	moha	moss
Mote 1	a particle or speck, esp. of dust ME., OE mot = speck D mot = grit, sawdust	<i>Recipr. M — E *</i> szem	speck
Mother	a female parent ME moder OE moder D moeder G Mutter Icel. modhir L mater Gk meter Skt. mator	tér, tár nedű <i>Recipr. M — E *</i> szem	female aspect of creation moisture, as primordial matter. Egypt: Neith eye; a seed of this shape fem. symbol of matter of the Szemere group. Also see Semele
Motion	the process of moving ME, L motio	mozog	moves
Mow2	1. a place in the barn, where hay, or sheaves of grain, etc. are stored 2. a heap/pile of hay OE move OE muga, muha Icel mugi	muhar Muhi mag	grass (genus Panicum) a name of a puszta seed
Muck	farmyard dung, etc. ME muk t. Skand.,cf.myki = = cowdung	maszat (maki)	muck human excrement; slang)
Myth	a traditional or legendary	mese	a fictional story

story
 NL mythus
 LL mythos, Gk. word,
 speech, tale, legend, myth

Morose	gloomily, or sullenly Ill-humored, as a person, mood L morosus	marcona	morose
--------	---	---------	--------

N

Nag 1	to torment by persist. faultfinding cf. MLG naggen = irritate Icel. nagga = grumble, nagg = gambling	nyaggat nyúg	nag nuisance
-------	--	-----------------	-----------------

Neck	1. the part that connects the head to the trunk 5. any narrow, connecting or projecting part	nyak ék <i>Recipr. M — E *</i> kan	neck wedge male and its symbol
------	---	---	--------------------------------------

Nog 2	1. a brick-shaped piece of wood built into a wall 2. any wooden peg, pin or block. Origin ? (var. of obs. knag, ME knagge = speer, peg)	ék <i>Recipr. M — E *</i> kún, kan	wedge male symbol
-------	---	--	----------------------

Noise	loud, harsh sound ME, OF, L nausea	<i>Recipr. M — E *</i> zaj	
-------	---------------------------------------	-------------------------------	--

Nomad	one of the race or tribe without fixed abode L nomas, t.Gk. roaming	<i>Recipr. M — E *</i> menni	to walk
-------	---	---------------------------------	---------

No	a word of dissent, denial ME, OE na Icel. nei, cf. ne = not	nem ne	no not
----	---	-----------	-----------

Non	prefix, meaning not L non = not	ne	not
-----	------------------------------------	----	-----

Nook	a corner in a room ME noke cf.d.Norv. nok = hook	ék <i>Recipr. M — E *</i> kampó	a wedge, a corner hook
------	--	---------------------------------------	-------------------------------

Note	in music: a musical mark ME, L nota = mark	nóta <i>Recipr. M — E * and M — M **</i> dana	a song a song
------	--	---	----------------------

Nugget	a lump of something; a lump of native gold. Appar. der. of D. nug = = lump, block	mag	a round kernel
--------	--	-----	----------------

O

O'	a prefix meaning „descendant” in Irish names, like O'Brian, etc.	Ó	old, ancient, ancestral
----	--	---	----------------------------

Ocean	a vast body of water t. L oceanus t. Gk okeanos, orig. the great stream supposed to encompass the Earth	Ó-kíjó hajló	„the ancient snake” something that bends (that certain „great stream” was once symbolized by a snake biting into its own tale.)
-------	---	-----------------	---

Od	archaic, or dial. reduced form of God	ad adó	to give one who gives
----	--	-----------	--------------------------

Ode	a poem intended to be sung LL oda Gk oidé, contr. of aoidé	ó-dal	old song
-----	---	-------	----------

Of	a particle indicating distance, separation ME, OE, c.G, L ab CK apó	<i>Recipr. M — E *</i> bó(l)	of, from
----	--	---------------------------------	----------

Old	far advanced in years or life ME, OE ald, eald D ond orig.p.p. and akin to Icel. ala = nourish	Ó	old
-----	---	---	-----

On	prep., a particle expressing a position above ME.,OE on, an D aan G an Icel a Goth ana, akin to Gk aná = up, upon	-on	suffix meaning on
Orchard	an enclosed piece of ground devoted to the cultivation of fruit trees OE orceard, ortyard, ortegard L hortus	kert	garden
Ore	a metal bearing mineral ME (o)or = metal OE ar = brass	érc <i>Recipr. M — E *</i> réz	ore brass
Orphana	child bereaved by death of both parents ME t.LL orphanus t.Gk orphanos = without parents, bereaved	árva	orphan
Ox	adult, castrated male of the genus bos ME oxe OE oax	ökör	ox
P			
Pail	a container of wood metal, etc. ME peyle OE paegel = wine vessel akin to G Pegel = water gauge	 <i>Recipr. M — E *</i> köböl	 water container
Pal	a comrade. A chum. t. gypsy, dissimilated var.	Pál Bál	man in Palóc dial. name of God in Palóc

	of plae, pral = brother	Béla	personification of the Sun
Palace	orig. the Palatine Hills in Rome ME palaic	palota	palace. Also consider the above. A place of splendor, of light. House of the Sun.
Pale 1	a whitish appearance ME, t.OF., g.L pallidus	béla	white shine
Pale 2	a stake or picket, as of a fence. Limits/bounds F pal L palus = stake	pálca bálvány balita	symbol of Bál a stake. Also as above a stake. Also as above
Palette	t.f. a flat bladed implement L pala = spade, shovel	<i>Recipr. M — E *</i> lap	a flat surface
Pallet 1	1. a bed or mattress 2. a small or poor bed ME paillet, OF dim. of paille L palea = chaff	<i>Recipr. M — E*</i> lap lapos	a flat surface flat
Pallet 2	a flat blade	<i>Recipr. M — E</i> lap	a flat surface
Palm	inner surface of a hand Palmaceae family L palma = palm, hand, blade or oar ME paume	<i>Recipr. M — E*</i> lap lapát pálca	a flat surface a shovel a rod or cane
Palm 2	any plant of the palmaceae family ME.,OE.,L palma = = palm tree, identical with palm	pálma	orig. the tree of Pál or Bál, the poplar tree see the above P-l word group.
Paradise	2. an intermediate place for souls 3. Garden of Eden ME paradis LL paradisus	(The P-r root of the Avars denotes a transitory state of some kind, like pír = blush, pára = mist, parázs = ember, etc.)	

	Gk paradeisos OPers.Paridaeza= = enclosure	vár	a castle, enclosed by walls
Parcel	a package, or bundle ME.,OF.,ML particella L particula = particle	perc	particle
Part	a portion, division of a whole ME parte(n) F partir L partire, pars	választ part perem	to part, to divide the bank of a river border, brim
Path	a way beaten or trodden by the feet of men or beasts ME, OE paeth G Pfad	<i>Recipr. M — E*</i> csapás	path
Peel 2	a shovel-like implement for putting bread into the oven ME pele = shovel g.L pala = spade	<i>Recipr. M — E*</i> lap lapos lapát	a flat surface flat a shovel
Peg	a pin of wood or other material, driven into something ME pegge D peg LG pigge	bak bök	male principle symbolized by a rod, peg, etc. poke
Pellet	a round, spheroid body of small size ME pelet OF pelote, der. L pila = ball	<i>Recipr. M — E*</i> labda labdacsa	ball small spheroid body
Pelt 2	skin of a beast, with or without the hair Origin not known	bőr	skin, pelt
Penal	of or pertaining to	bűn	sin

	punishment ME., L poenalis = = pertaining to punishment, penalty, penance	büntetőpenal büntetés	punishment
Pence	plural of penny, when value is indicated	péNZ	orig. a round, thin object as the scales of a fish, later the coin of any monetary system.
Peter	one of the twelve apostles ME., L petrus = stone Syriac Kéfa = stone	Petúr, Bisúr kő	Besenyő name of the Creator, symbol a pond with a rock stone
Petit	small, etc. ME der. of Roman stem pit = small	pici	small. Part of an extended word-group nonexistent in Gk, L., E., F or other related languages
Petty	of small importance ME pety OF petit	pici	as above
Phaeton	a light, fourwheeled carriage F.m. phaéton L phaethon	futó fut	phaeton. Basic word to run
Phallus	a male reprod. organ L., Gk phallos	bálvány Bál, Pál	an erect pole, as symbol of the male reproductive organ God of creation. Symbol a pole.
Picket	a pointed post, stake F. picket, dim. of pick	bak bök	anything pointed. Symbol of the male principle to poke
Piece	a limited quantity of something ME pece OF g.Rom pettis= = broken piece Celtic orig. (piece of	pici <i>Recipr. M — E*</i> csipet	small a small piece of something, a pinch

	land)		
Pike	1. a sharp point 2. the pointed end of anything ME pik OE pik	ék böke bak	a sharp point of anything poke male principle
Pike-man	a soldier, armed with a pike	baka	a foot-soldier. Orig. a man in the Kabar dial.
Pile 1	an assembl. of things laid one upon another ME.,OF.,L pila = pillar, pier, mote	bál,-vány	pillar
Pill 1	a small globular or rounded mass of med. subst. ME.,MD or MLG pille L pilula, dim. of pila = = ball	<i>Recipr. M — E*</i> labda labdacs Bál	ball a small spherical body the sundisk.
Pillar	an upright shaft or structure ME pylere L pila = pillar	bálvány	an upright pole
Place	a particular portion of space ME.,OE plaetse, plaece L platea = street Gk plateia = broad-way, prop.fem. of platys = = broad	<i>Recipr. M — E *</i> lap	a usually broad, flat surface. Fem. symbol in the Palóc culture.
Plane 1a	flat, or level surf. L planum = level ground	<i>Recipr. M — E*</i> lapos	flat
Pod	1. a small herd or school esp. of seals/whales 2. Small flock of birds Origin not known	<i>Recipr. M — E*</i> csapat	flock, pod

Poke	to thrust against or into something ME poken CF poach	bök	poke
Pole 1	a long, slender piece of wood or other material ME.,OE pal L palus = stake cf. pale	bál,bálvány balita	a pole as above
Polish	to make smooth, glossy ME polishe(n) L polire	béla	white light, shine
Poor	having little or nothing in the way of wealth ME povere OF povre L pauper cF pauper	pór	a member of the lowest class of society
Port	1. a town or place where ships load 2. a place along the coast where ships may take refuge ME.,OE.,L portus	part	shore, port
Priest	one whose office is to perform relig. rites ME preest, OE preost L presbiter	arch.peres, perest oldó	an ancient class of Magyar priesthood. (See Ipolyi)
Pretzel	a crisp, dry biscuit usually in the form of a knot G var. Bretzel cf. ML bracellus = =bracelet	perec	orig. a ring, a ring/bracelet, a pretzel.
Prowl	to row or go about stealthily	barangol	to roam

ME prollen
Origin not known

Prune	a dried plum ME., OE pruna L prunum = plum prunus = plum tree	barack	peach. Orig. only a „round fruit”
Punish	to subject to penalty ME punish(e) L punire	büntet	to punish
Pupa	an insect in transform. stage NL., L girl, doll cf. pupil, puppet	bab bab baba, buba babos	something round and small bean, pea a baby, a doll smthing with dots
Pupil2	an opening in the iris of the eye L pupilla	bab	see above
Puppet	an artificial figure, earlier poppet ME popet, appar.der.of MLG poppe = doll of Roman origin. LL pupa	baba	doll. See above
Puppy	a young dog LL pupa = doll	baba	doll
Puss	1. a cat 2. Brit. a hare 3. a girl/woman D. poes LG puus–katte = cat Sw. katte–pus = cat	suba	originally something stringy or hairy
Pot 1	an earthen, metallic or other container ME.,OE pott MLG pot cf. F pot (? G)	fazék	pot
Pyramid	a massive structure, etc. L piramis	perem peremes	border, tier something tiered

Gk pyramis of Egyptian origin

Pyro	3. used to mean „of, relating to, or concerned with fire.” t.Gk comb.form pyr = fire	pír piros forr parázs	blush red, the color of fire to boil ember
------	---	--------------------------------	---

R

Rake 1	an implement with teeth ME.,OE raca	<i>Recipr. M – E*</i> gereblye	rake
Rake 4	to go or proceed, esp. with speed. OE racian = go, hasten Sw raka = run, rush	rohan	rake
Rank	a number of persons forming a separate class F (obs) ranc OF renc, reng Gmc orig cf. OE hring = ring	rang kör	rank, status circle
Ravine	a long, deep, narrow valley F torrent of water	ró rovás <i>Recipr. M – M** and M – E *</i> barázda	to carve, to etch a furrow a plowed furrow
Raze	to tear down, demolish ME raser L rasmus = scraped	<i>Recipr. M – E *</i> súrol	scrub, scour
Reel 1	a cylinder, a frame or other device ME rele OE hreol	kör/kerül	circle/encircle
Rib	one of a series of long, slender, curved bones	<i>Recipr. M – E *</i> borda	rib

	ME,OE.,c.G Rippe		
Ribald	offensive, scurrile in speech, etc. ME ribaut OF riber = dissipate MHG riben = in heat MD ribe = whore	ribanc	whore
Rich	having wealth ME, OE rice G reich of Celtic orig. L rex	<i>Recipr. M — L ****</i> király	king
Ring	circular band ME.,OE hring G. G Ring Icel. hringr cf. rank	<i>Recipr. M — E *</i> kör karika kereng	circle ring circular motion
River	a considerable natural stream L ripa = bank	<i>Recipr. M — L ****</i> part	bank
Rob	to deprive something by unlawful force MR robbe(n) OF robber OHG roubon = rave	rabol	to rob
Robe	a long, loose, flowing gow ME.,OE orig.: spoil, booty, see rob	lebegő <i>Recipr. M — E *</i> palást	flowing an ornate robe
Rod	a stick, wand, staff ME.,OE rod, appar. akin to Icel. rudda = kind of club	rúd	rod
Rot	to undergo decomposition ME, cf.Icel = rot OE rotian = to rot	rothad	to rot
Rotary	a turning around on an axis	<i>Recipr. M — E *</i>	

	L rotarius L rota = wheel	tér, tár, túr	words for turning, returning (fem.principle vs. r-t, r-d like rúd = pole)
Rotten	in a state of decomp. ME roten Skand.,cf.Icel rotinn	rothadt	rotten
Rotund	rounded out, plump L rotundus	<i>Recipr. M — E *</i> terebélyes	rotund
Rouge 2	a reddish powder L rubeus = red	<i>Recipr. M — L****</i> pír piros	blush red
Round	circular as a disk ME.,OF rond L rotundus = wheel shaped	<i>Recipr. M — E *</i> tér, tár, túr	t-r group meaning circularity in object and motion.
Rove	to wander about without a definite destination ME., Scand., cf.Icel rafa	<i>Recipr. M — E *</i> barangol	rove
Ruby	a red variety of corundum ME,m OF rubi(s) L rubus = red	<i>Recipr. M — E* and M — L ****</i> piros	red
Ruin	the remains of a fallen building ME ruine OF, L ruina = overthrow, ruin	rom	ruin
Rust	the red or orange coating on iron, when exposed to O2 ME., OE rost	rozsdá	rust

S

Saber	a heavy edged sword F sabre, sablée t.G sabel	szab szablya	to cut saber
-------	---	-----------------	-----------------

? oriental origin

Sac 1	a baglike structure in an animal or plant containing fluid L saccus	zsák	sack
Sad	sorrowful, mournful ME, OE saed G satt G saths-full L satis = enough Gk haden = enough	<i>Recipr. M — E *</i> gyász	bereavement
Sail	an expanse of canvas, spread to the wind to make a vessel go MR.,OE segl G Segel	szél száll	wind to fly
Saint	L sanctus	arch. szem	saint (Ipolyi)
Salt	a crystalline comp. ME.,OE sealt G Salz Icel., Goth salt L sal	só	salt
Sand	a fine debris of rocks ME.,OE., G sand	szem szemcse	a tiny particle as above
Saros	a gulf in the NE part of the Aegean, N. of Gallipoli peninsula	sár (sár-arany (See comments on the Aegean)	the shine of gold the yellow shine of gold)
Sea	the salt water that covers the greater part of the Earth ME see OE sae D Zee, G See Icel. saer Goth saiws	(só?) sajó Sajó	(salt) something that flows a river in Hungary

Sear	to burn or chafe the surface ME sere(n) OE searian, der. sear = = dry	száraz	dry
Search	to go and look through carefully in seeking to find something ME search(en) OF cerchier L circare, der. circus = = circle	kör keres	circle to search
Seep	to pass gradually as liquid, through a porous substance. Ooze ? var. of d. sipe, OE sipian MLG sipen	szivárog szív, szip	to seep to suck
Segment	one of the parts into which anything naturally separates L segmentum	szak cikk,-ely	segment as above
Seiche	an occasional, rhythmical movement from side to side of the water of a lake with fluct. of the water l level t.Swiss F ? a graphic adaptation of G Seiche = = sinking	sajó súlyed	something flowing to sink
Selah	a word occurring frequently in psalms Origin not known	szél szellem Szél(a)	wind spirit name of God of the Szolim group
Semen	impregnating fluid/ male org. L semen = seed	szem	seed
Series	a number of things t.L	sor	series

Shade	the comparative darkness caused by the interception of rays of light. Refer to:		
Shadow	ME.,OE sceaduwe D schaduw G Schatten	sötét	dark
Shako	military cap	csákó	military cap of Magyar orig.
Shame	the painful feeling arising from... ME.,OE sce(a)m G Scham	szemérem	modesty, a sense of decency (this is a very large word group with underlying philosophy.)
Shin	the front part of the leg from the knee to the ankle OE scinu ME s(c)hine D scheen G Scheine = thin plate	sín	rail
Shine	to give forth, glow with light OE.,ME scinan G scheinen	saj sajgó	shine. (arch.) shiny
Ship	any vessel used for navigating ME.,OE scip D ship G Schiff	<i>Recipr. E — E ***</i> ship / water <i>Recipr. M — E *</i> viz	to carry
Shiver 1	shake or tremble with cold,fear, etc. ME shivre(n) Origin not known	<i>Recipr. M — E *</i> fázni	to be cold
Shoal 1	shallow ME schold, schald OE sceald = shallow	sekély	shoal
Sickle	implement for cutting	szike	sickle

	grain ME sikel OE sikol G Sichel L secula	szak <i>Recipr. M — M **</i> kés/szike	segment. Both an important part of the Székely symbolism knife/sickle
Siècle	an age, a century, etc. ME.,t.OF sege, siege L sedes = seat	szak, szakasz szék	segment, part of something seat
Sigh	to let out one's breath audibly ME siken OE sican Origin not know	sóhaj	sigh
Sing	1. to utter words/sounds with musical modulation of the voice 2. to have a sensation of ringing, humming 3. a musical sound ME, OE singan	zeng	to resound, to sing
Sip	to drink a little at a time ME sippe OE sypian = drink in	szív, szip szippant	to sip (as through a straw) as above
Siphon	a tube or conduit L siphon Gk siphon	szívó	something that sucks in air, liquids, etc.
Slab	broad, flat piece of stone wood, etc. ME slabbe, sclabbe Origin not known	lap	a flat surface
Slap	a small blow esp. with open hand or something flat LG slapp, slappe = imit.	lapít lap	to make something flat. To slap a flat surface, object- (a very large word-group)
Slow	taking or requiring a comparatively long time.	<i>Recipr. M — E *</i> lassú	slow

	ME.,OE slow = sluggish, dull D sleeuw = sloth		
Snatch	to make a sudden effort to seize something MR snacchen Origin not known	csen, elcsen	to snitch
Soap	a substance used for washing ME sope OE sape G Seife	szappan	soap
Sock	1. a short stocking 2. a light shoe used by the Greeks and Romans as symbol for comedy ME sakke OE sacc L soccus	zokni	sock
Son	male child ME sone OE sunu D zoon G Sohn Icel. sunr.	szem	one of the names of the Sun. (large linguistic and philosophical back- ground.)
Song	6. musical/tuneful sounds ME.,OE.,G sang Icel. songr	zeng zene	to resonate. A musical sound music
Soup	a liquid food F. suppe = soup, broth of Gmc. orig. cf. OE suppan = sip sopp = sop	<i>Recipr. M — E * and M — M **</i> víz szip	water sip
South	cardinal point of comp. opposite North ME.,OE suth OHG sund, akin to		

	G Sūd	sūt	to shine. To bake.
Speak	to utter words in a talking voice OE specan Unexplained var. of G Sprechen	<i>Recipr. M — E *</i> beszél	speak
Sphere	a solid geom. figure generated by revolution of a semicircle around its diameter	forog	to revolve
Spin	to make a yarn by drawing out, twisting and winding fibers ME spinne(n) OE spinnen	fon	(s)pin
Spiral	a single circle or ring of a spiral curve ME spiralis	see below	
Spire 2	coil or spiral L spira Gk speira = coil, winding	pörög, forog	spin, turn
Spot	a mark made by a foreign matter ME spotte Icel. spotti = bit, small piece	pötty pici	spot little
Staff	a stick, pole, rod, etc ME, OE staef D staf G Stab	<i>Recipr. M — E *</i> bot (+ s) <i>Recipr. E — E ***</i> bat	staff (s)taff
Stag	adult male deer ME stagge OE (unrecorded)stagga, akin to Icel. staggr = male fowl, tomcat	(arch.) ágas ákos	a deer. as above

Stake	a stick, or post, pointed at one end ME, OE staka D staak G Stake, akin to stick	ék	wedge
Stele	an upright slab, pillar Gk standing block	álló	standing
Sturdy 1	strongly built, robust ME.,OF esturdy = dazed LL exturdire =deafen (with chatter)m, der. turdus = turtledove	törhetetlen törékeny	sturdy fragile
Sum	the aggregate of two or more numbers L summa	szem számol számos	seed to count numerous
Sun	the star which is the central body of the solar system ME., OE sunne G Sonne	szem	the shape of a grain and the eye; the first, unevolved shape of the Sun, as perceived by the ancient Magyars
Sura	one of the 124 chapters of the Koran t. Ar.m. surah = row, step, degree	sor	row

T

Tap	to strike lightly, but audibly ME tappen F taper = strike, slap of Gmc. origin	tapogat <i>Recipr. E —E ***</i> tap / pat	to touch
Tell	to give an account, or narrative ME telle OF tellan	dal	song

	D tellen = reckon, count Icel. telja = tell, count		
Thames	a river flowing from SW to E through London	Temes	a river in Hungary. Names of both are connected with the Szemere culture. <i>Recipr. M — M**, M — E*</i> nedű liquid
The	def. art. ME.,OE uninflected var. of that	<i>Recipr. M — E*</i> az	def.art.
That	demonstrative pronoun ME.,OE thaet, that, the G das Gk to	<i>Recipr. M — E*</i> az	dem.pronoun
Toth	Egyptian divinity, god of learning, wisdom, magic Inventor of numbers and letters, Egypt.Tehut	tud tudás	to know knowledge
Thou	the personal pronoun of the 2nd person ME.,OE thu c.G and MD du L te	te	thou
Throat	passage from the mouth to the stomach ME.,OE throte cf. throttle	torok	throat
Thunder	a loud noise accomp. by lightning ME.,OE thunor c.G Donner Icel. Thorr, Thor, akin to L tonitrus = thunder	dörög	thunder
Tick 1	a light, sharp, recurring click/beat	<i>Recipr. M — E *</i> ketyeg	to tick (like a clock)

	Late ME tek = little touch, akin to D tik, LG tikk = touch		
Tickle	to touch/stroke lightly with fingers, a feather, etc. ME tikel(en) ? frequ. of tick1	csiklandoz	tickle
Tire	a hoop or band ME tyre, spec. use of tire	tér, tár, túr	group of words, all meaning a line returning within itself.
Tithe	the tenth part of... ME tithen OE te/o/g/o/thian v.der. Theogotha = = tenth part	tized tíz	tithe, a tenth part ten
Tiu	Engl.mythol. a god of the sky and of war, the equiv. of Tyr in Scand. OE Tiw, god of war See Tuesday	gyúl	to ignite
Toil	hard, continuous work ME toile(n) t.AF toiler = strive, dispute L tudiculare = stir	törődés tesz	hard work to do
Torah	the 5 books of Moses Heb.instruction, law	túr törvény	to roll up something (as a scroll). law
Tour	a travel from place to place ME, t.F.g L tornus Gk tornos = making a circle	tér	a line returning within itself
Toy	an object, often a small imitation of a familiar thing ME toye = dalliance	Recipr. M — E * játék	toy

Origin not known

Tree	a perennial plant with wooden trunk ME.,OE treo(w) c.Icel. tre Goth triu, akin to Gk drus = tree, <u>oak</u>	tölgy	oak
Troll 2	in Skand.folklore one of a race of supernatural beings T.Scand.,cf.Icel troll	törpe	dwarf
Tub	a vessel, or receptacle to bathe in ME tubbe c.LG tubbe Origin not known	Recipr. E — E *** tub / water basin	
Tuesday	Martis dies	tűz	fire
Tune	a succession of musical sounds ME unexplained var. of tone	dana <i>Recipr. M — M** and M — E *</i> nóta	song song
Turban	a form of headdress, wound around directly the head Turkish tulband t.Ar. dullband t. Pers., Hindu	tűr,	to wind
Turn	to cause to move around an axis ME,OE turnian L tornare	tér térül–fordul	to return coming and going
Turret	a small tower, usually forming part of a larger structure ME. touret t.OF touret, dim. of tour = tower	torony	tower. (it is based on the t–r word group, denoting a circular pattern. Most ancient Magyar churches were built in a circular pattern.)

Turtle	any of the chelonia Sp. tortuga LL tortuca, der. of tortus = twisted	túr, gyűr	to wind, to twist
Tutor	employed to instruct ME.,t.L protector	tud tudor	to know someone who knows

U

Ural	Ranges from the Arctic ocean almost to the Caspian Sea. Highest mountain is Mt. Telpos, 5540 ft.	uralkodni uralni	to rule over to treat with respect
------	--	---------------------	---------------------------------------

V

Vail	to cause or allow to descend lower ME vale L ad vallen	vályat	a groove
Valhalla	Scand. myth. Val = hall NL.t.Icel. valhöll = = hall of the slain	possible relationships: vár hal	castle to sink, to die
Vapor	a visible exhalation as fog, mist, condensed steam, etc. t.L steam r. ME vapour	por pára	dust vapor
Vara	a unit of length in Sp. and Portugese, 32–43” t.Sp.Pg rod, pole L vara = forked pole	Bálvány villa	a pole, Palóc symbol of Bál; male symbol fork. A forked tree or pole was the symbol of Vilona, the Palóc mother Earth
Vary	to change or alter	változik	to change

ME, t.L variare

Vault	an architect. structure ME vaute OF vaute g.Rom volta L volutus = turned, rolled	váll	shoulder (of a person, a hill, a rounded structure.)
Verge	the edge, rim or margin of something ME.,t.F.g L virga = rod	part	rim, edge
Vizier	a principal helper of a Mohammedan sovereign Turk. vezír t.Ar.wazir = bearer of burden	vezet vezér	to lead leader, ruler
Vouch	to answer (for) as being certain ME vouche F voucher, akin to L vocare = call	bizonyít	to testify

W

Wale	a streak, stripe or ridge produced on the skin by the stroke of a rod or whip: a welt ME, OE walu = weal, ridge	ver váll	to hit a ridge
Wale 2	Scot. and N.Engl. to choose ME wal(e), Scand., cf.Icel val = choice G wahl	választás	wale
Wall	an upright work or structure ME.,OE.,L vallum	fal	wall

Ward	a division, or district of a city ME.,OE weardian M D waerden G warten	vár várta	castle sentry box
Ware 1	articles of merchandise ME.,OE waru G Ware	árú	ware
Wash	to apply a liquid, esp. water for the purpose of cleansing ME.,OE wascan D wasschen G waschen Icel. vascan	ázik	to soak (water, or víz is related to this subject and may be the base of these words.)
Water	a transparent, taste and odorless liquid ME.,OE water D water G Wasser Icel. vatn Goth vato	víz	water
Wattle	rods/stakes interwoven with twigs or branches for making fences or walls. ME wattel OE watul = covering var. of waetta = = bandage	<i>Recipr. M — E *</i> sövény sző	wattle to weave
Weak	liable to yield, break,etc. ME weik t.Scand.,cf.Icel veikr G weich	puha	soft
Weald	poetic: an open country ME weld OE weald = forest var. of wald, wold	föld	Earth

Well 2	a hole drilled into the ground, etc. ME welle OE wellan D wellen Icel.vella, var.of viellan, accus. of weallan = boil	forrás vella	spring fork, a V shaped opening
West	10. the direction of the sunset. ME.,OE.,cD., G West Icel. vestr	este	evening
Wet	covered, or soaked in water ME wett, wete OE waetan = to wet ME weet OE waet Icel. vatr	vízes	vet
Whale	any of the large marine mammals ME., OE hwael MHG val Icel. hvair	bálna	whale
Woman	a female human being ME., OE wifman, wif = female	manyó <i>Recipr. M — E *</i> Fíruna	woman Mother Earth of the Avar group
Wood	a hard, fibrous subst. ME.,OE wudu, earlier wídu c.Icel. vidhr OHG witu O Irish fid	fűz	willow
Wrest	to twist, or turn ME wreste(n)	birok	wrest

OE wraestan
 c.Icel reista, akin
 to wrist

Write	to trace or form characters, letters, words, etc. on the surface of something ME., OE writan G reissen = to tear Icel. rita = write	<i>Recipr. M — E *</i> rov to carve rovás carved writing ró to write
-------	--	---

Y

Yard ²	a piece of enclosed ground ME yerd OE gearð D gaorol Icel. gardhr Goth gard = house	kert	yard. (Both mean an enclosed ground. The k-r group is from the Körös, the y-r group of words from the Jász word group.
Yea	yes ME ye, ya OE gea D.,Icel.,G.,Goth ja	jó	good.
Yes	affirmative expression ME., OE gese, appar.f. gea = yes+si = be it	jó (+az)	good. This is good. Affirmative. Der.of the Jász name of God (Jó).
Yoke	contrivance for joining together a pair of draft animals ME yok OE geok D juk G Joch Icel. ok L iugum	iga	yoke
Youth	the condition of being young ME youthe		

Bibliography

Irodalom

The American College Dictionary, edited by Clarence L. Barnhart, Harper and Brothers Publishers

Kalevala by John Martin Crawford, Robert Clarke and Co. Cincinnati 1898

Magyar Mithologia, Ipolyi Arnold, III.ed. Zajti Ferenc Publ. Budapest 1929

Szittyia Görög Eredetünk, Aczél József, Turán Publ. Garfield N.J. USA 1975

Ősműveltség, Magyar Adorján, Kézirat / Manuscript

NT. NAGYERNYEI SZABÓ ZOLTÁN ÖSSZEGEZŐ TANULMÁNYA

Ez a kilencven oldalas mű alapvető szóösszehasonlító nyelvészeti szakmunka, mely európai ősműveltségünk szókincséből az angol nyelvbe elkölcsönöződött szavainkból ragad bennünket ősműveltségünk nagy gazdagságának bővebb ismerete felé. Felülmúlhatatlan fejlettségű nyelvünk ősforrását ezer éve a latinnak hivatalos nyelvünké erőszakolásával tömte be a római egyház. Majd a Habsburg és a nőágon következő Lotharingen-uralkodók beolvasztásunkra törekvése odáig ment, hogy a németet hivatalos nyelvünké erőltette, sőt ősnépi öntudatunk elaltatására iskoláinkban a számunkra sohasem létezett finn-ugor ősoktól való származásunkat taníttatta. Tomory Zsuzsa lélekébresztő és szemnyitogató művében az összehasonlító angol-magyar szószedetében előnkbetárja nemcsak a Sorbonne egyetem által elismert ősnyelviséget, hanem közelebből az európai ősnyelviségét is a nyelvünknek. Ebből válik nyilvánvalóvá, hogy a többi népeknek közötté a történelem hajnalán nem idegen jövevényként léteztünk, hanem azoknak éppenséggel vendéglátó gazdái voltunk. Nyelvünk az ősnyelv, mely a későbbben Európába vándoroltak számára is életnek forrásává váltott.

Szerzőnk ezeket a távlatokat Sir John Bowring nyelvtudósnak e mű kezdetén közölt megrendítő megállapításával nyitja fel előttünk. Ezen világot bejárt angol a Szentírásból János apostol evangéliumának ismert első részéből idéz: *“Kezdetben vala az Íge, és az Íge vala az Istennél, és Isten vala az Íge. Ez kezdetben az Istennél vala. Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, ami lett. Ő benne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága. Valakik pedig befogadták őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak akik az ő nevében hisznek: akik nem vérből, sem a testnek akaratóból, sem a férfinak indulatjából, hanem Istentől születtek. És az Íge testté lett és lakozék mi közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.”* Majd az ő általa idézett evangéliomi részhez Bowring hozzáfűzi mély tisztelettel, hogy aki az egyedülvaló magyar ősnyelv létrejöttének megalkotását megfejtí, az a világ teremtése titkához jut el. Az Íge képeit életrehívó, Teremtő Isten az Ővele a Szentlélekben egy Szent Fiában: az örökkön élő Szent Ígében közölte magát embergyermekével: Ádámnak és Évának Isten Szentlelkének közössége örök életre

való hatalmat adott a teremtés jelenségeinek képei felett és így önmagunk képe felett is Eképpen önmagunkon sem fogott a múlandóságnak a romlandósága. Mintegy száztizenkét évig éltek őszüleink a Szentírás szerint Istennel az Ő paradicsomnak nevezett örök lelki közösségben. Ez alatt Isten teremtő Szentlelkének belső ismerete szerint kapott nevet minden az egyetemes teremtettségben és kialakult magyar ősműveltségünk tükörképe: ősnyelvünk. Ez után történt az őszülők kísértésbe esett öntudatának a Teremtő Istentől elfordulása. Isten Szentlelkétől elszakadása és az örökkévalóan élő Ígéből nyert hatalmából a saját homoktestébe, következképpen való alásülyedése. Bekövetkezett az, hogy a kísértő felbukkanásával az ember az általa ismert Isten akaratával szembefordult: ebből lett lázadása. Ettől előre intette őt Isten. Elvesztette hát az ember az örök életnek a teremtés képei felett való hatalmát, az ő romlottságából kifolyólag azok Isten előtt múltó képekké váltak és amikor az isteni közösségből elbukott ember öntudatával most már a változandó képekkel azonosult, maga is elveszett, azokkal együtt múlt el és beállt a halál.

Az Isten teremtésben magát megismertető őskijelentésének belső lelkiképpeni ismerete hervadásnak indult. Kifakult az ember tudatából, vele fakult ősműveltsége és annak az ő tudatában volt tükörképe: a maga magyar ősnyelve is. Még inkább kopott ez az ő nyelv a szétvándorláskor új világkép ígézete alá kerülve, a régi töredékéből új nyelveknek kisarjadzásával.

Magyar ősnyelvünk még mai szókincsében leginkább őrizte meg az örökké élő isteni Íge valóságának: ősműveltségének szunnyadva élő csíráit. Ez a mi reményünk és örökségünk! Ezeknek nyomát, amint tőlünk kölcsönzöttek, más újabb nyelvekben szórványosan fellelhetők, Isten Lelkével felkutatni nemcsak örökségünk, hanem létkérdésünk. Ilyen szemnyitogató, az élet felé úttörő munka Tomory Zsuzsa műve.

Krisztus a teremtésbeli őskijelentés megcsorbult nyelvének, ismeretének Szentlélekkel helyreállítására, a romlandóságból megváltásra az örökkévaló isteni Íge: Istennek egyszülött Szent Fia testet öltött. Hervadó sodródásunkban, megszólít bennünket: "Az én beszédeim Lélek és élet. Senki sem mehet az Atyához, hanemha én általam." Az Ő maga életével hit által lelkiképpen az örökéletre táplál: "Aki eszi az én testem és issza az én vérem, örök élete van annak és én feltámasztom azt az utolsó napon. Aki eszi az én testem és issza az én vérem, az én bennem lakozik és én is abban." Megváltásunk ténye lüktet az Ő szavaiban: "Én vagyok a feltámadás és az élet. Gyertek én hozzám mindnyájan."

Mikor Jézus örökkévaló Ígét magyar ősnyelvünkön halljuk, a Szentlélek belülről megszólal, megvilágosít, őbenne újjászüli a romlandóságból. Íme Istenben való ezzel a hitünkkel magyar ősnyelvünk tanulmányozása létkérdés számunkra.

Tomory Zsuzsa lelkiképpen belemélyed ősműveltségünk magyar ősnyelvébe. Idézi ennek századunkbeli lelkes kutatóját, Magyar Adorjánt, mikor e jeles kutatóknak a múlt ködeit félreseprő felismerései szerint magyar ősnyelvünknek hangtörvényeit, ragrargozó szóképalakításait és mondatfűzéseit belsőképpen alakító törvényeinek értelmét ismerteti ezen áldást magában hordozó nyelvünknek hajlékony és magasbaszárnyaló életében, mely velünk van ma is! Ennek külsőképpeni vetületét látjuk a hímes létrehívó, alakító erőnek és az anyai anyagi kifejező erőnek ősnyelvünk életében egymásbefolyásában. Ezt látjuk magyar lelkű népművészetünknek "virágnyelvében" is az egymással azonosuló tükörképekben. Ott van az ősi ünnepi lakomákon a nagycsalád fejtől a jobb- és balszárnyra mintegy egymás tükörképeiként elhelyezkedő férfi- és női ülésrendben, református templomaink ülésrendjében és elkísér a sírig az Árpád-korabeli nagycsalád temetkezési rendjében. Költői, táltosszárnyakon száll a magyar népmesében napholdas hősnek az ég királyának leányát az álomfúvó sárkánytól életre menekítésében. Megörökíti az 1800-

as évek kezdetén ismert Kisfaludy vers: “A bereknek gyors kaszási már utólsót vágnak. Az árnyékok óriási hosszúságra nyúlnak. Mi ott járánk, meg-megállánk, s hogy a vízbe tekintettünk: ég alattunk és ég fölöttünk.” Szerzőnk kimutatja annak fontosságát, hogy magyar ősnyelvünk szókincsében eme egymásbatükröződés értelme szavaink külső jelképeiben is megjelenik és azonnal felismerhető, mint például a “bökö” és a “köb/köböl” szavaink esetében is. Ősi ragragozó nyelvünk ragjaival is folytatja az életnek eme egyesülésben alkotó, külső látható folyamatát, például “be-le” és “benn/ben-ne”. Néha a hímségi és az anyai egymásról való tükröképeiben a kettő szervesen annyira egymásbafolyik, hogy e kettőnek az egysége már csak megfordítható, de el nem különíthető, mint például “déd” szavunkban, mellyel közösen egyaránt mind a “déd”-apa és “déd”-anya szavunk értelmezhető és a még közelebről meg nem jelölt kis-“ded” és “déd”-unoka szavunkra is alkalmazható.

Tomory Zsuzsa kiváló eredménnyel kimutatja, hogy szókincsünk ilyen jelképei is eljutottak az európai ősműveltségünkből az angol nyelv anyagába. Európai ősműveltségünk bizonyítékaiból ismertek eddig:

1. A budapesti Duna alatti Metro alagútjának kiásásakor előkerült eocénkorbeli trópusi növényzet maradványa és a miocénkorbeli Afrikával való szárazföldi kapcsolat folytán egyuttal napfényre került egyiptomi három gumópáros fogú ősmasztodon foglelete. (Élet és Tudomány 2. száma, 1977. I.14:36-37 old. a Magyar Állami Földtani Intézet ismertetése.)
  2. Az erdélyi rézbányában lelhető vörösréznek az ősi egyiptomi aranytárgyakon felismert felhasználása.
  3. A Cromagnon-inak elnevezett ember (homo sapiens) magas műveltségének a jégkorszakbeli Afrika Atlasz-hegységbeli barlangjaiban fennmaradt leletei és onnan Földünkön elterjedése (Hóman Bálint: “Ancestral nations – Ancestral Hungarians” i.e. “Ősemberek – Ősmagyarok” Hungarian Cultural Foundation, 1985. Atlanta, Georgia, 29-30 old.)
  4. Az egyiptomi sarlószerű vállravezett karddal (scimitar-ral) trónoló férfiszobor Szegvár Tűzkövesről¹ és az I. Kökényesdombból való Vénusz-szobor, s a körösi, tiszai, bükki-borsodi, bánáti ősműveltségek régészeti feltárása (Kalicz Nándor: “Agyagbálgányok” Corvina, Budapest, 1970)
- â
5. A szumér Djemdet Nasr-korabeli képírással egyező írásos Tatárlaka-i és Kolozsvárt őrizett agyagkorongok, az erdélyi Tordos-ról, csicsókeresztúri Torma Zsófiának Kolozsváron őrzött Anatólia-i és Ilium-i (Trója-i. Itt volt Ilione a kettős koronájú leánya Trója királyának és ide hozták Tyndareus, másképpen Tündér Király leányát Szép Ilonát, Vergilius: Aeneid Book I. line 650-4 és Book II. line 566-9 jellegű régészeti gyűjteménye.

¹ Ez említett szobrot beszélő szobraink válfajába sorolom: a *széken* ülő alak vállára vetett *szike*, ruháján a *székelyek* jellegzetes *ék* vonalvezetése, s a lelőhely *Szegvár* neve egyöntetűen a *székely* nevet, s népcsoportot idézi. Bővebben l.: Tomory Zsuzsa *Kezdeteink* c. művében. (Nagy Lajos Király Egyetem kiadása)

6. Magari nép Afrikában a Chad-tótól Dny-ra régi Sao/So nemzet egy része, szomszédai általi neve Kotoko, erődített építményeik vannak, földművelők (Encyclopedia Brit. 1971. *Kotoko*, a Pallas Nagy Lexicna, 12. köt. 224. old. "Makari") Sesostris fáraó meghódította Ázsiát és seregének a Fekete-tenger és Dny. Kaukázus között visszamaradt telepesei a Kolkhisziak, kiknek déli szomszédságában a szírejm föníciaiak és makron-ok laknak egyiptomi eredetű körülmetélkedéssel élve (Herodotus: *The Histories* Book II. Caput 103-118, Xenophon: *Anabasis* IV.8, Strabon: *Geographica* Soannes/Sannos-ok, Gondolat, Budapest, 1977., XII.3.18., 578. old. Index és térkép: Herbert Zebisch *Pelazgische, eine Iberische Sprache, Linearschriften* – 4. Band. im Eigerverlag, Schârding, Österreich, 1988, Seite 25: idézi Shota Dzidziguri-t *The Georgian Language*, University Press Twiblisi, 1969. p.7: Kartvel Sprachen: Laz/Chan., Swanetisch, Zan. Kolchisch, Makkariaanisch, usw.) Suanen called Sawiar by the Ossettians, but MK 'art's by the East Georgians (Dr. Georg Rosen: *Ossetische Sprachlehre...*, 1846.p.58) a jászok által alkalmazott nevek emlékeztetnek az afrikai Csád tó mellékéről nagyrészt eltűnt Sao/So nemzetre, s az ott még ma is élő Magari népre, de emlékeztetnek a Konstantionos Porphyrogenetos bizánci császárnak művében magyarok másik nevéként említett Sabartoi asphaloi névre és még a kínaiak által avart jelentő Zsuan-Zsuan névre és az indiai fehér hun (ephtalita) "ál-avaroknak" talán ma kazkázusi avarként élő maradék népre tényleg rendelkezik velünk is rokonosítható egy pár családi-, személy és földrajzi névvel. (Konstantin: *De Administratio Imperio*, caput 38), az egyiptomi 6. dinasztia idejében (Kr.e. 2345-2185)
7. Kus földjén utazó, úton lévő egyiptomi jelenti, hogy ott Makher ország van (E.A. Wallis Budge: *A history of Ethiopia, Nubia and Abyssynia* 10. Osterhout, 1970. Ebből közölt idézet Dr. Baráth Tibor művéből.) M 'Kher szudáni ország (E.A.W.Budge: *An Egyptian Hieroglyphic Dictionary*, 1978., Dover Publication, New York, vol. II.p.998 a), M 'gir/Megir Sziríának egyik tartománya (E.A.W.Budge: *ibid.*, vol.II.p.999)
8. Az eredetileg képíró, s utóbb ékíró Elám, másképpen Ádzsem/Anshan/Szuza uralkodója Kr.e. 2030-ban meghódította Ur szumér városállam királyságát, s annak királyát fogságba vitte. Ma Ur városának neve Mugheir, másképpen Mukkayar (*Encycl.Brit.* 1971., Vol.8, p.106-107, Young's *Bible Concordance*, 1936 Eardmans, Grand Rapids, Michigan, p.1018, Strong's *Biblical Concordance*.)
9. The American Linguistic Seminar at Bochum University, Germany, including Russian and other linguists accepting *The One Language of Mankind* as a fact based on up to date computerized linguistic research rejected the existence of a separate Finno-Ugric language family – elvetvén a külön magábanlétezését az u.n. "finnugor nyelvcsaládnak" megállapították, hogy egy nyelvezete van az emberiségnek és a magyar nyelvet az ősnyelv elágazásának jelenlegi állapotában az

Elámo-Dravida/Uralo-Dravida törzs jellegéhez legközelebbállónak találták, s ezt ennek közelebbi kiágazásaival az Afro-Ázsia-i, Káartvel-i, Indo-Európa-i és altaival együtt egy közös nyelvnek Nostratic névvel jelölt egyik főbb nyelvtörzseként ismertették. Láthatólag ezt a szétvándorlást és nem a nyelvben hordozott ősműveltség belső lelki fejlettségének kifejező erejét vette figyelembe (Walter Koch: *Language in the Upper Pleistocene*, 1991 Bockmeyer, Bochum, Germany az ősnyelvi elágazások ábráival: az 5.1 számú Koch 1991. kezdetén-, az 5.2 számú Vitaly Shevoroskin 1990. évi és az 5.3 számú Bateman 1990-ben készült ábráját mutatja).

10. Gordon Childe ausztrálként londoni régész századunkbeli művei a Kárpátok övezte Dunavölgyet jelölik Európa rézkorszaka forrásául. Khéta-Szárnak, a khéták/hittiták királyának testvére: Madzsarim, a Kádes-i csatában az egyiptomi II. Rámzesz fáraó rohama elől az Orontesz habjaiba menekült. Egyiptom száz kapujú fővárosának, Thébának óriási királyszobra: a Memnomium falán a kádesi győzelmet hirdető felírást szemléltető nagy csataképen a Pentaur hőskölteményében eként említetik Madzsarim, a magyarok uralkodója, idézve Erdélyi István: *Sumer rokonság?* (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989. 57. old.)

11. Árpád városa Szíria ÉÉNY-i részében Kr. előtti IX. századtól harcol Urartu, Hamath és KTK- állam szövetségében Kr.e. 730-ig Asszírria ellen. Mai neve Rifath (*Encycl.Brit.* 1971., vol.2, p.470)

Nemrat a Lybia Kr.e. 1080 körüli nagy főnökének, Buyuwawa-nak a fia, ki öröklő apja hivatalát és főpap. Ennek fia I. Sheshong Kr.e. 950-929 atyja hivatalait öröklő, majd Tanis királya, Egyiptom fáraójaként a 220 évig uralkodó Bubastita fáraók dinasztiáját alapítja.

Másik Nemrat, Hermopolis uralkodójaként Kr.e. 730-ban csatát veszít Kush uralkodójával, Piankhy-val szemben. (Wm. Stevenson Smith: *Ancient Egypt*, 1960 Boston, Museum of Fine Arts, pp. 149-152, 199-200, 210)

12. Európa korai hegy- és vízrajzi nevei nem indo-európai eredetűek és a fennmaradt ősi dallamai öthanguak (pentatonikusak), mint a magyar nép dalaié.
13. Egyiptom népe földjét két őse neve után egy résziben Mezor-földének, más részben Cham-földének nevezte. (Jacob Bryant: *A New System or Analysis of Ancient Mythology* vol.4. London, 1807)
14. M-K-R népnévjelölés fordul elő a korai ókorban Észak Afrikában (*Geography* IV.2.19 Monneret de Villard, 1938:92). Ptolemy a Kr.u. II. sz.-ban a Nilus nyugati oldalán lakó *Makourai* népet ír le és a makoriták királysága: Makouria a Kr.u. V. sz.-ban a Nilus 3. és 5. vízese között a Nilus mindkét partján Ó-Dongola fővárossal Nobataban volt. Ezek után felvették a kereszténységet (Christopher Ehret és

Merrick Posnansky: *The Archaeological and Linguistic Reconstruction of African History*, Univ. of California Press Berkeley, CA., 1981/2.pp.12-52)

15. Magor nevüket, településeink nevét és lelkünk gyökerében átélte szavainkat szétvándorló népeink elvitték magukkal mindenfelé (Honolulu-ban Tóth Vámos Bátor és még néhányan már igyekeznek újra összegyűjteni ezeket, de még mindig nem elegendő a mi ősnyelvünk eredeti gazdagságához képest.)
16. Nevünknek, nyelvünk elnevezései történelmi kapcsolódását világosan felismerjük India Bihar-tartománybeli Maukari (ejtsd Makari) királyságában (Kr.e. 322-Kr.u. 647), ahol Harsa volt utolsó királyuk (Encycl. Brit. 1971. vol's 12.p. 139 és 14. p. 1121)
17. Herbert Zebisch, a Kréta szigeti Mesara fennsíkon fekvő Phaistos-beli kőírási korong szövegének megfejtésén buzgólkodik a Kaukázus-i Georgiabeli kártvel-nyelv segítségével. Eddigi szemnyitogató tapasztalatai alapján megírta, hogy az indo-európaiaknak bele kell nyugodnia abba, hogy nem minden kezdődött velük Európában. A megfejthetetlen történelemelőtti írások tanulmányozásáról saját maga kiadásában megjelent könyvsorozat, amelynek legjobb esetben kitérő, de még inkább fagyos a fogadtatása. (Schärding, Austria)
18. Indiában lakozó magyarokról a történész jelentése (Plinius Kr.u. I. sz.-ban: "Indiam colunt Magari...Uri...Abaortae, Osii.")
19. Sevordi magyarok (örményül Sewordik) jelentése "feketék társasága" Gandja ÉNY-i részén Shamkur tartományban, kiket Mas'udi Sippwardiyya-ként ismert, mint a perzsa csapatok által használt kiváló minőségű harciszekercék készítőit (Murudj, 11,75, Marquart: *Streifzüge*, 36-40, *Encycl. Islam*, New edition, Leiden, E.J.Brill, 1971. vol. IV., p. 342: *Al Kabak*).
20. Madzsar városa a Kazkázusi Kuma folyó mellett ma is áll, rovásírásunknak kialakulását szakértőink az egykor elámi Szuzsa környékén vélik felfedezni. Bartók Béla a magyar dallam felépítését kutató útjain az ahhoz legközelebb állót a Kaukázustól DNY-ra eső kis-ázsiai Anatoliában találta. Embertanásaink a Káspi és Aral tó közötti egykori szármata lakosságban ismerik fel az Árpád népéhez közelállót.
21. Az ősi Tisza-Bodroközi temetkezések feltárásaiból megismert vérképlet egyező a ma is ott élő magyar népünk vérképletével. A XI. sz.-i ősgeszták feljegyzéseiben nyugvó történészeink jelentései Nimród (olykor Nemproth/Nemrot és Menroth néven is említve) népének a Kárpátok övezte Duna völgyébe vissza-visszatéréséről értesítenek. Ezen elvándorolt és visszatérő magyar nyelvű törzseink őshazáját Magyar Adorján néprajzi tudósunk nem a 600.000 éves barlangkultúrában élők között, hanem Magyar Alföldünk egykori

tengerrel borítottása idején a Csallóköznel a tengerbe ömlő Duna szigetein élő műveltségben ismerte fel, mert az a sajátosan magyar lelkű ősműveltség.

Messze sugárzó Lelke ősműveltségünknek és csodálatos magyar nyelvünknek azt mindig életre keltő és kifejező ereje vissza vonza a még bizonytalanságukban elmaradt elvándorlókat a mai Kazaksztáni Kusz-tanáj környékéről és a Buchara környéki Üzbég-földről – és, akik csak szétvándoroltak, szerte a világról.

Tomory Zsuzsa ezt fogta meg, mert ez megfogta őt. Isten ezt az Ő Ígéjének ajándékával belénk helyezte életünknek alapjául és ha ezt tőlünk elveszik, nem élhetünk, nélküle összeomlunk. Ezért, míg a másodhangzók a hangzóilleszkedés törvénye szerint szóbokrokat alkotva színezik a szót, Isten neve mindig változatlan, egymássalhangzós szó! Ő felülmúlhatatlan szeretetű, kegyelmes és igazságos, mert Úr az Ő neve. Meghódolunk neki, mert az övé vagyunk, senki ránk jobban gondot nem viselhet. Engedelmeskedünk az Ő bennünket belülről megszólító Ígéjének és Ő azt megszenteli bennünk: legyen az Ő dicsőségére. Ez az ámenes magyar nyelv csalhatatlan reménységének és békességének a lelke.

Most kedves szerzőnk ezen ősműveltségünk nyelvbeli lelki kincseivel előáll és bemutatja, mit adtunk az angoloknak, Európának, a világnak. Minden felkutatott, adott szókincsünk a visszatérő, újból megtalált nyereségünk. Ez az éltető és ajándékozó ősműveltség, amelynek, mint az angolba, a világ nyelveibe eljutasát kimutatta és kimutatható, most már az ő révén is bizonyítéka annak, hogy európai őshazánkban nem idegenek, hanem Isten kegyelméből őslakók vagyunk. És ő még ezt a munkáját kiegészíteni: a magyar népszótárt megszerkeszteni, a magyar szóbokroknak idegen nyelvekbe elágazását felkutatni, a magyar nyelvet belsőképpen létszükségletként tanulmányozni, ezért buzgolkodását bővíteni akarja! Az Ígében a Lélekbe befelé pillantva ez nem is lehet másképp, ezért a munkáért lelkesedés ihlete mindjárt tágul!

A jó Isten áldja meg érette!

Rev. Nagyernyei Szabó Zoltán

SUMMARY AND ADDENDUM BY REV. ZOLTÁN SZABÓ NAGYERNYEI

This ninety page long fundamental linguistic study carries us -- through the Magyar words which appear as loanwords in the English language – toward a greater understanding of the riches of the Ancient European Magyar culture. The incredibly rich source of the Magyar language was blocked by the enforced official use of the Latin language by the Roman Catholic Church. Later the efforts of the Habsburgs and on the maternal* side the Lotharingian rulers went so far in their attempt to annihilate the Magyar language and culture that they enforced the use of German as the official language and began to teach, in the Hungarian schools, the Hungarian origin from a never existing Finno-Ugric ancestry in order to silence the country's self assurance which comes from knowing their ancient ancestry. Susan Tomory's soul-awakening

and eye-opening work brings forward in her English-Hungarian lexicon not only the fact of the ancient Magyar origin, which was recognized by the Sorbonne but, more precisely, she also presents data that this origin is an European origin. It becomes clear that the Magyars did not arrive here at the beginning of history as foreign newcomers but, on the contrary, the Magyars were the hosts of many others arriving in Europe. Hungarian is the ancient language which became the life-blood of the later arriving nations too.

Our author opens these new vistas through a quotation by the British linguist Sir John Bowring. This world-travelled Englishman quotes from the Holy Bible the well known verse of the Apostle John: *“In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was God. The same was in the beginning with God. All things were made by him; and without him was not any thing made that was made. In him was life; and the life was the light of men. ...But as many as received him, to them gave he power to become the sons of God, even to them that believe on his name: Which were born, not of blood, nor of the will of the flesh, nor of the will of man, but of God. And the Word was made flesh and dwelt among us, (and we beheld his glory, the glory as of the only begotten of the Father,) full of grace and truth.”* Bowring later added to the biblical text the following with great respect: anyone, who solves the secret of the origin of this unique Magyar language, will reach the understanding of the secrets of the creation of the world.

God the Creator brought to life the images of the Word and expressed himself through the Holy Spirit and his Holy Son, -- who is the eternal holy Word – to his children, Adam and Eve, and gave power over the manifestations of creation and so over our own image too. So the decay of the temporal did not have power over us. According to the Holy Scriptures, our ancestral parents lived about one hundred and twelve years with God in the spiritual unity called Paradise. During this time, everything received its name in the universality of creation with the help of God’s Holy Spirit, which creates, and so the mirror of our Magyar ancient culture emerged: our ancient Magyar language. Consequently, the consciousness of our ancient parents fell into temptation and the turning away from God the Creator. Furthermore, the separation of God’s Holy Spirit and the power of the Eternal Word became encased into Man’s body of sand and subsequently the fall ensued. It came to pass that, with the appearance of the Tempter, Man turned against the will of God: this became his revolt. God warned him ahead of time of this. So Man lost his power over the images of creation and, due to his fallen state, these became only fleeting images before God, when Man, fallen from his unity with God, identified himself with these fleeting images, and then he lost himself along with them and death ensued.

The inner knowledge of himself as revealed by God in Creation began to wilt. It became weak in the consciousness of Man, and his ancient culture and its mirror image within his consciousness was weakened too: the Magyar ancient language itself. This ancient language became even weaker due to migration, when it came under the spell of new vistas and when out of its old fragments new languages sprang forth.

Our ancient Magyar language is the one language which preserved – even in her present vocabulary -- the reality of the Eternal Word: the slumbering seeds of her ancient culture. This is our hope and heritage! The traces of these words can be found in other, newer languages here and there and to find these with the help of God’s Spirit is not only our heritage, but it is a question of vital importance. Susan Tomory’s work is an eye-opening work striving toward life.

Christ, the eternal Word, God's only begotten Son, incarnated in order to bring back Creation's ancient revelation – which had become damaged – with the help of the Holy Spirit was destined to bring it back from decay to salvation. In our wilting drift he calls upon us „My words are Spirit and Life. No one can go to the Father but through me”. He himself nurtures us to reach eternal life: „Whoever eats my body and drinks my blood has eternal life and I will resurrect him on the last day. Anyone who eats my body and drinks my blood lives within me and I in him”. The reality of salvation pulsates in His words: „I am the resurrection and the life. Come to me all of you...” When we hear Jesus' eternal Words in our ancient Magyar language, the Holy Spirit within begins to speak, enlightens and helps us to be reborn out of the decay. So with this belief in God, the study of our Magyar ancient language is a matter of life and death for us.

Susan Tomory immerses herself in spirit into the ancient Magyar language of our ancient culture. She quotes the spirited researcher of the 20th century, Adorján Magyar, when this excellent researcher brushes aside the fog of the past as he explains the meaning of the laws, agglutination, imaging and sentence structure of this language, which all work within the blessings of its flexible and high flying life, and this is with us even today! We can see the outer reflections of this colorful, enlivening, forming force and the maternal, material force of expression as they merge within the life of this ancient language. We see this happening in the Magyar folk art which encases the Magyar spirit and its „flower-language” as they become one another's mirror images. There is the ancient order of ancient marriage festivities organized to the right and left side of the head of the family and this seating order of the male and female form mirror images of one another. This is present in the seating order of the Reformed Church today and it leads us directly to the burial order of the extended family in the age of Árpád. In the poetic folk legends the hero – incorporating the Sun and Moon – saves the daughter of Heaven from the sleep-breathing dragon. The Magyar poet Kisfaludy wrote the following in the early 1800's: „The quick reapers of the meadow cut their last row. The shadows grow to immense length. We walked there, came to an occasional stop, and when we looked into the water: sky was above us and sky was below us”. Our author shows the importance of this mirroring within the ancient Magyar vocabulary, as it appears in the outer form and it is recognizable immediately, as is the case of the „bök” (to pierce) and „köböl” (a vessel). Our ancient agglutinative language continues life's trend toward unification with its postpositions and its visible process, like „be-le” (into) and „benn/ben-ne” (within). Sometimes masculinity and femininity as they mirror one another merge genetically so much so, that the two can be only turned around, but cannot be separated. This is the case of our word „déd” (great grand...) which can be used for father, mother and, without any closer identification, it appears in the word „kis-ded” (babe) and „déd”-unoka (great-grand child). Susan Tomory shows with excellent results that these symbols of the vocabulary of our ancient European culture found their way into the matrix of the English language. The following are known as proof of the ancient European Magyar culture:

1. During the excavation works of the Metro in Budapest, tropical plant remnants from the Eocene Age were found and, as proof of the Miocene Age land connection with Africa, the three-bulbed tooth of an ancient mastodon was found. (Élet és Tudomány 2. issue, 1977. pages I.14:36-37 by the Magyar Állami Földtani Intézet.)

2. The ancient Egyptian gold objects contain red copper found in the copper mines of Transylvania.
3. The remains of Cro-magnon man's advanced culture can be found in the caves of the Atlas Mountains dating from the Ice-Age, which later spread all over the globe (Bálint Hóman: *Ancestral People = Ancestral Hungarians* (Ősemberek = ősmagyarok, Hungarian Cultural Foundation, 1985. Atlanta, Georgia, page 29-30)
4. The clay statue of a man, sitting on a throne, found at Szegvár Tűzköves² with the Egyptian-like curved sword (scimitar), the Venus statue of Kökönyesdomb I, the excavations of the Körös, Tisza, Bükk-Borsod, Bánát ancient cultures (Nándor Kalicz: *Agyagbálványok* = translation: *Clay idols* = Corvina, Budapest, 1970)
5. The inscribed clay disks of Tatárlaka in the Kolozsvár Museum are from the same age as the Sumerian Djemdet Nasr scripts. The same museum holds the collection of Anatolian and Ilium style inscribed tablets of Zsófia Torma of Csicsókeresztur from Tordos Transylvania. [Troy I: The Trojan King's double crowned daughter, Ilione lived here, and the daughter of Tyndares, in other words the daughter of the King of the Fairies, Szép Ilona, the beautiful Helena was brought here, according to Vergil: Aeneid book I. line 650-4 and Book II. line 566-9)]
6. The Magari people in Africa, SW of Lake Chad, which was a part of the old Sao/So nation, and is called by its neighbors Kotoko, have fortified buildings and practice agriculture (Encyclopedia Brit. 1971. *Kotoko*, a Pallas Nagy Lexicon, Vol. 12. page 224. "Makari"). The Pharaoh Sesostris conquered Asia and the remnants of his army settled in the region of the Black Sea and SW Caucasus, and they became the ancestors of the people of Kolkhis. Their southern neighbors are the Sirejm Phoenicians and Makarons who practice the Egyptian style circumcision (Herodotus: *The Histories* Book II. Caput 103-118, Xenophon: *Anabasis* IV.8, Strabon: *Geographica* Soann-es/Sannos-ok, Gondolat, Budapest, 1977., XII.3.18., 578. Index and map: Herbert Zebisch *Pelazgishe, eine Iberische Sprache, Linearschriften* – 4. Band. im Eigerverlag, Schârding, Österreich, 1988, Seite 25: quotes Shota Dzidziguri *The Georgian Language*, University Press Twiblisi, 1969. p.7: Kartvel Sprachen: Laz/Chan., Swanetisch, Zan. Kolchisch, Makkariaanisch, usw.) Suanen called Sawiar by the Ossettians, but MK 'art's by the East Georgians (Dr. Georg Rosen: *Ossetische Sprachlehre...*, 1846.p.58). Names used by the Jász people remind us of the Sao/So people of Lake Chad, who largely disappeared in the course of history and the Magari people, who still live there, but they also remind us of the name Sabarto Asphaloi which was used to designate the Magyars by Constantinos Porphyrogenetos, Byzantine Emperor, the Zsuan-Zsuan name used by the Chinese historians meaning the Avar people, and the Indian White-Hun (Ephtalita) "pseudo-Avars", who

² Ez említett szobrot beszélő szobraink válfajába sorolom: a *széken* ülő alak vállára vetett *szike*, ruháján a *székelyek* jellegzetes *ék* vonalvezetése, s a lelőhely *Szegvár* neve egyöntetűen a székely nevet, s népcsoportot idézi. Bővebben l.: Tomory Zsuzsa *Kezdeteink* c. művében. (Nagy Lajos Király Egyetem kiadása)

may be the Caucasian remnants known as Avars, and can be brought into relationship with the Magyars through a few family, personal and geographical names. (Konstantin: *De Administratio Imperio*, caput 38), in the time of the Egyptian 6. dynasty (2345-2185 B.C.)

7. An Egyptian reported, as he passed through the land of Kus, that there is a Makher country. (E.A. Wallis Budge: *A history of Ethiopia, Nubia and Abyssynia* 10. Osterhout, 1970. Quoted from Dr. Baráth Tibor's work.) M'Kher szudáni ország (E.A.W.Budge: *An Egyptian Hieroglyphic Dictionary*, 1978., Dover Publication, New York, vol. II.p.998 a), M'gir/Megir is a province of Syria (E.A.W.Budge: *ibid.*, vol.II.p.999).
8. The ruler of Elám, or Ádzsem/Anshan/Susa, who originally used pictographic writing and later changed to cuneiform, occupied the Sumerian Kingdom of Ur and took her king into captivity. Ur's name today is Mugheir, or Mukkayar. (*Encycl.Brit.* 1971., Vol.8, p.106-107, Young's *Bible Concordance*, 1936 Eardmans, Grand Rapids, Michigan, p.1018, Strong's *Biblical Concordance*.)
9. The American Linguistic Seminar at Bochum University, Germany, including Russian and other linguists, accepted *The One Language of Mankind* as a fact based on up-to-date computerized linguistic research and rejected the existence of a separate Finno-Ugric language family. They came to the conclusion that Mankind had one language and found the Magyar language in its present state to be the closest to the Elamo-Dravidian/Uralo-Dravidian stock's character. They reported it under the Nostratic name, which is a further division of the above along with the Afro-Asian, Kartvel, Indo-European and Altai languages. Obviously this took into consideration only the migratory route and not the spiritual development and the force of expression of the ancient culture which can be found in the language. (Walter Koch: *Language in the Upper Pleistocene*, 1991 Bockmeyer, Bochum, Germany which shows the branching off of the ancient language in figures no. 5.1 by Koch in 1991. the beginning of the study and no. 5.2 by Vitaly Shevoroskin in year 1990. and no. 5.3 by Bateman in 1990).
10. Gordon Childe, Australian born English archaeologist of our age, points to the Danube Valley, which is encircled by the Carpathian Mountains as the originator of Europe's Copper Age. The name of the brother of Kheta-Sar, the King of the Khetan/Hittite King was Madzsarim who fled from the onslaught of Ramses II's army in the Battle of Khades into the waters of the Orontes. The name Madzarim, the King of the Magyars, came down in the inscription of the giant King-statue, the Memnonium of the hundred-gated capital city of Thebes, as it commemorated the Battle of Khades in the poem Pentaur, according to the study of István Erdélyi *Sumer rokonság?* (Sumerian relationships?) Akadémia Publ. Budapest, 1989. page 57.)

11. The city of Árpád in the North-NE part of Syria waged battles from the 9th c. B.C. against Urartu, Hamath and in the KTK state-federation and to 730 B.C. against Assyria. Its name is Rifath. (*Encycl.Brit.* 1971., vol.2, p.470)
12. Nemrat, was the son of the great chief Buyuwawa of Lybia around 1080 B.C. and he inherited the status of chief priest from his father. His son Sheshong I. in 950-929 B.C. again inherited this office and became later King of Tanis and, as Egypt's Pharaoh founded the Bubastita dynasty which lasted 220 years. Nemrat II., the ruler of Hermopolis, lost a battle in 730 B.C. against Piankhy, ruler of the Kush. (Wm. Stevenson Smith: *Ancient Egypt*, 1960 Boston, Museum of Fine Arts, pp. 149-152, 199-200, 210)
13. The map of early Europe shows that the mountain and water names are not of Indo-European origin, and their ancient and still preserved melodies are pentatonic like the Magyar folk songs.
14. Egyptians called their land after the name of two of their ancestors, partly the land of Mezor, partly the land of Cham. (Jacob Bryant: *A New System or Analysis of Ancient Mythology* vol.4. London, 1807)
15. M-K-R name-designation can be found in North Africa's ancient history (*Geography* IV.2.19 Monneret de Villard, 1938:92). Ptolemy describes a Makourai people in the 2nd. c. AD on the Western side of the Nile and the kingdom of the Makorites: Makouria in the 5th.c. AD, between the waterfalls 3 and 5 of the Nile and both of its banks. O-Dongola, their capital city, was in Nobata. Later, they adopted Christianity. (Christopher Ehret és Merrick Posnansky: *The Archaeological and Linguistic Reconstruction of African History*, Univ. of California Press Berkeley, CA., 1981/2.pp.12-52)
16. The migrating Magyar people carried with them their name, Magor, the names of their settlements and words that were part of the root of their soul where ever they went. (Bátor Vámos Tóth and a few others are trying to collect these names, but the group is still too small to accomplish this task as compared with the richness of this material.)
17. The historical connection of our name and language is clearly visible in the Maukari kingdom of Bihar county in India (322 B.C: and 647 A.D.), where Harsa was their last king. (*Encycl. Brit.* 1971. vol's 12.p. 139 és 14. p. 1121) Herbert Zebisch busies himself with the translation of the Phaistos tablet of the Cretan Mesara plateau with the help of the Georgian Kartvel language. In his writings about his experiences he states that the Indo-Europeans have to come to terms with the fact that not everything started with them in Europe. About the study of pre-historic writings, which he considers undecipherable, he wrote a series of books which were evaded as best, but mostly neglected. (Schärding, Austria.)

18. The historian Pliny writes about the Magyars living in India (Plinius Kr.u. I. sz.-ban: “Indiam colunt Magari...Uri...Abaortae, Osii.”)
19. Mas’udi knew of the Sevordi Magyars (Sewordik in Armenian), where the name means “the gathering of the blacks” in the NE region of Gandja in Shamkur province and whom he knew as the builders of the wonderful chariots they make for the Persian troops. (Murudj, 11,75, Marquart: *Streifzüge*, 36-40, *Encycl. Islam*, New edition, Leiden, E.J.Brill, 1971. vol. IV., p. 342: *Al Kabak*).
20. The city of Madzsar, on the banks of the Caucasian river Kuma, still stands, and our professionals link the evolution of their runic script to Anatolian connections in Asia Minor SE of the Caucasus. This was also the region where Béla Bartók, while researching the building blocks of the Magyar folk songs, found the closest musical relationships. Magyar anthropologists find the closest line of descent of Árpád’s people in the Sarmatian people between the Caspian and Aral seas.
21. The Rh neg. blood samples of the ancient Tisza-Bodrogeköz population, as found at the excavations, are identical to the samples of the present population there. Historians who rely on the text of the ancient Gesta of the 11th century AD report that the people of Nimrod (occasionally Nemproth/Nemrot and Menroth) occasionally, but repeatedly, returned to the Danube Valley which is encircled by the Carpathian Mountains. Adorján Magyar, ethnographer, recognizes that this emigrating and then returning Magyar-speaking people did not call the 600.000 year-old cave culture their home, but the Csallóköz and its islands in the sea that covered the Great Hungarian Plains at the influx of the Danube into this sea, since the culture preserved here is typically representative of the Magyar spirit of this ancient culture. The spirit of this culture, its wonderful Magyar language and its expressive force light up the distances and bring back the wanderers left behind in uncertainty from the region of Kazakhstan’s Kus-tanaj and the Uzhbeg lands near Buchara and all those who wandered far and wide on this earth.

Susan Tomory grasped this understanding because it grasped her. God placed this gift of his Word to become the basis of our lives and if we lose this, we cannot live, we collapse. It is for this reason that, amidst the laws of consonants and sounds which color the words by forming word groups, the name of God always remains the same, mono-consonantal word! He is unsurpassable love, merciful and just, because Lord is His name. We submit ourselves to him, because we are His and no one can take better care of us than He. We follow the lead of His Word which calls on us from within and He blesses this in us: for his glory. This spirit is the unmistakable hope and peace of the Magyar language.

Now our dear author brings forth the spiritual treasures of this ancient culture and shows what we gave to the English, to Europe and to the world. Every newly-recovered word is our returning, newfound gain. This is the enlivening, giving ancient culture, which was and can be demonstrated within the English and other languages of

the world and through her it is proof, that we, Magyars, do not live in our European ancestral home as foreigners, but we are the indigenous population there by the grace of God. Ms. Tomory even plans to complete this work with the following: she plans to gather a Magyar folk-vocabulary, to research the migratory routes of the Magyar word-clusters to other languages, to research the contents of the Magyar language as a life-necessity, and so she plans to expand her work in these directions! There can be no other way to look from the standpoint of the Word into the Soul, because the enthusiasm for this work opens up ever wider vistas!

May God bless her for this!

Rev. Nagyernyei Szabó Zoltán